

*Kantbitar
(antologi)*

Kantbitar (antologi)

Skrivinriktningen
Fryshuset Gymnasium
STOCKHOLM 2009

Fryshuset Gymnasium

© Respektive författare, 2009

Redaktion: Pernilla Glaser, Malin Isaksson och Urban Bergsten

Omslag, foto och typografi: Kristofer Sidén, ambivalens.se/form

Tryck: Katarina Tryck, Stockholm, 2009

Typsnitt: Minion

www.fryshuset.se

Innehåll

Förord	7
Julia Ljungberg: Våld	9
Louise Cederroth: Stjärnfall	12
Tove Silfver de Verdier: Vakuum – en kärlekshistoria i tre akter	17
Sonja Selin: Två världar	22
Linus Östlund: Ödla	28
Camilla Jönsson: Tur och retur	36
Denise Roos: Björn den Bastante	41
Tania Ezpeleta Dahlin: Mjölkmage	49
Sara Östergren: Mord – av Svante <i>Din guide till en undanskymd konst</i>	51
Kim Berglund: Airi	59
Petra Robertsson: Vykortstexter	63
Martina Wiksten: 1990 och nio år framåt	67
Anna Engvoll: Eva och Manne	74
Anna Wellroth Lång: Milania, arvtagare av aska	79
Emma Bladh: Tiden står still	84
Lyra Ekström Lindbäck: Föreskrifterna	88

Förord

Våra hjärtan eller vad det nu är har konstruerats för att se och känna det som är trasigt. Vi kan bädda in dom i det bortersta radhuset på den lugnaste gatan i den snällaste familjen och dom far ändå iväg och letar upp håligheter, skevheterna, galenskaperna och smärtan. Smärta förstår vi bättre än lycka. Lyckan känns privat, nästan oanständig och obegriplig för alla utom den som står där på insidan, flåsande nykär med vinstlotten poppande i fickan. Det vidriga förstår vi direkt, vare sig vi vill det eller inte. Vi säger förstås att det är obegripligt men det är bara en besvärjelse vi yttrar för att avvärja den djupa medkänsla och inlevelse som vi inte kan hejda. ”Det är helt ofattbart”, säger vi. Våldet, vansinnet och skräcken. Men det som kanske är mest ofattbart är hur vi inpå vår egen hud kan känna lidande som vi aldrig erfarit. Vår egen förståelse kan skrämja oss mer än något annat. Vi behöver hjälp. Vi behöver vård genast för vår hudlösa inlevelse. Plåster och bandage på inlånade bilder av avlägset lidande som blir vårt eget och känns som vårt eget. Vi har inte mycket att komma med. Medicinerna skapar själva ångest och hur vi än springer är vi alltid inspärrade i oss själva.

Det enda vi har är dom som försöker beskriva vad vi upplever. Men det är ganska mycket att ha. Dom samlar ihop fasorna och ger dom form och namn och plats. Vi kan läsa och vår förståelse får lindring av deras gestaltning. Det som var rörigt blir spännande. Det vi trodde att vi var ensamma om blir gemensamt. Det utsatta blir roligt, rörande och sant. Den skildrad verkligheten tar vår djupaste insikt på allvar. Den att allt flyter. Verkligt och överkligt blöder in i varandra. Inga täta gränser finns mellan det yttre och det inre, det egna och dom andras.

Här får du salta smakprov från långa eller korta texter. Ingen är den andra

lik men alla är skrivna just i den blödande skarv som är själva villkoret för att vara människa. Det krävs ansenligt mod och viktlöst gehör för att vistas där så länge som dessa skribenter gjort.

En fasansfullt trevlig läsning
önskar Pernilla Glaser
Författare och redaktör för Kantbitar

Julia Ljungberg

Våld

Spruckna läppar.

Att leva med äggskal under fötterna

I ögat av stormen.

Kolibrihjärtat slår likt en hammare i bröstet.

Äggskal

Varje gång hon stiger genom dörren ligger ett lager av äggskal under hennes fötter. I soffan sitter han och bara väntar på en gnista han kan tända till på, explodera. Hon säger försiktigt hej men får inget svar. Glider in i vardagsrummet, ställer sig i dörröppningen och ler så vänligt hon kan utan att han ska misstolka det som stolthet eller skryt. Frågar hur hans dag har varit. Han svarar kort och höjer symboliskt volymen på TV:n. Nämnar att han pratat med gnälltanter hela da'n och nu ska fan inte hon komma och tjata. Frågar när maten kommer att vara färdig men höjer åter igen volymen när hon försöker svara. Ett foto på väggen minner om en svunnen tid. Ett leende omsvept av tyll, kärlek fångat i en IKEA-ram. Hon drömmer sig bort. Drömmer sig tillbaks. Någonstans därinne måste spillrorna av den mannen finnas kvar. Har hon med all sin kärlek, med all sin tid kramat sönder den mannen? Har hon släppt taget om sig själv för mycket och tvingat honom till det hat han känner? Har hon... Ett slag och hon slår huvudet i väggen. Han uppmanar henne till att lyssna på va fan han säger och hjälper henne upp, tar hennes hand och ursäktar sig men lägger snabbt till att hon faktiskt måste lära sig att lyssna. Hon nickar förstående, det är klart han blir frustrerad när hon står där och drömmer. Klart han blir frustrerad. Hon tar några steg mot köket och under

hennes fötter går äggskal i kras, det svider och bultar. Hon hör honom skrika, bli förbannad. Hon känner hur värme sipprar mellan hennes tår. Hör krasande för varje steg. Det gräver sig in. Äggskalen han lägger ut framför henne. I hennes fotspår ligger spillrorna av ett bröllopsfoto, i hans händer ligger spillrorna av ett äktenskap.

*

Spektakel

Den fördömde gnider tänder när metallen fryser hans spruckna hud, sänder den till chocktillstånd, bedövar ögonblickligen.

En läderhud tyglar extremiteterna, härdar och framhäver utstickande nerver. En fuktig trasa, morfindropp, anbringas av en doktor i nedklädd fredagsutstyrsel, protesterna tystnar, ett humant sätt att dö. Patienten andas in djupt

Fyller sina lungor med ett svävande andetag. En helig fader vid sängkanten reciterar vers efter vers av memorerat nonsens, ord som surrar i patientens kranium likt ett sött industriellt drönande. Ingentingorden betyder ingenting men det är en procedur de förväntas följa. Televisionskameror rullar, spelar in varje minimal detalj av detta obskyra spektakel.

Denna man var född till mördare, en ”psykopat”, undervärderad och ”barbarisk”, berömmelse var på agendan och en genomtänkt plan att fånga medias öga som nu sänder till 300 miljoner landet över, klockan 22.00-23.00 östkuststid. Inom kort kommer 200 volt ses rusa igenom en vuxen mans kropp i oförståelig fart, rostande en 189.8 pounds Julaf tonskalkon.

*

Kolibri

Tystnad.

Total

Tystnad.

Hon är i stormens öga, i stormens öga och stormen rör sig så snabbt.

Hon vet

Hon vet att allt kommer att vara över snart.

Rädslan ligger som en vibrerande hinna på hennes hud. Den bränner varje por, varje andetag. Hennes kolibrihjärta är sekunder från att brista, varje vingslag från hennes kolibrihjärta slår likt en hammare i hennes bröst, tvingar hennes bröstskorg att utvidgas i samma takt, in-ut-in-ut-in-ut-in-ut, det smakar

blod på hennes tunga. In-ut-in-ut-in-ut hon minns fortfarande hans våld hon minns fortfarande känslan av spyta som tvingar sig upp i hennes hals minns fortfarande hur bortdomnad hennes själ redan blivit.

Hennes kolibrihjärta kommer brista, men hon är rädd för att det redan blivit förvandlat till sten.

Hon är i ögat av stormen. Hon hade sprungit ifrån stormvindarna, hade sprungit ifrån

Honom.

Men nu sitter hon här i gömundan,

I ögat av stormen och hennes kolibrihjärta slår sönder.

Hon hör hans steg, hör de knappt över slagen i hennes bröstkorg, hör de knappt över hennes panikandetag men hon hör dem. Hon hör hans skrik, hör hans desperation. Hon känner blodet som strömmar ner för hennes ben men mest av allt känner hon kolibrin som så panikartat försöker ta sig ut ut hennes revbensbur.

Stegen närmar sig

Stegen närmar sig och hon ser inte längre, bländad av rädslan, svarta prickar av panik täcker hennes näthinna. Det piper så högt i hennes öron och hon hör inte längre hans steg. Ut ur hennes bröstkorg slår sig kolibrin fri, vingarna tar henne ut ur garderoben där hon sitter, tar henne ut ur lägenheten de spenderat natten i tar sig bort från staden han supit sig ner i. Bort.

Kolibrin är så långt borta nu, ser inte mannen som står över henne, ser inte hans knutna näve ser inte. Ser inte. Känner inte.

Louise Cederroth

Stjärnfall

En mänsklighet som förlorat sin tro.

Gudar som glömts.

En Gud som bestämt sig.

Finns det någon kvar som tror.

En sol som har släckts.

*Är människans undergång
gudarnas undergång?*

– Välkommen min kära Aiol, sa Amora och tog ett skutt mot honom, som följdes av en kyss på kinden. Men Aiol rörde inte en min, förut kunde hon få honom att rodna men nu var han allt för upprörd för att bry sig om sådant trams. Kansas reste sig nu upp och bad alla att sätta sig ned. Men Aiol stod kvar.

– Aiol... Vet du varför natthimlen helt plötsligt har blivit ett svart hål? frågade Kansas.

– Ja...

– Är detta ditt påhitt?

– Påhitt och påhitt vet jag inte, men ja.

– Va!? Vad menas med att släcka allt nattljus!? Vet du inte att följderna av detta kommer att få alla våra människor där nere att gå förlorade!? sa Melona hastigt.

– Exakt.

– Kan vi få en förklaring på vad som har gjort dig så här... sa Kansas medan han försökte lugna alla de andra som nu började prata med varandra.

– Har ni inte tröttnat på att vara bortglömda? sa Aiol och tittade på de

andra utan rädsla. Har ni inte tröttnat på att alla människor, våra egna barn som ni nu kallar dem, har glömt bort oss, eller rättare sagt bytt ut oss mot sina egna fantasier?!

– Vi kommer alltid att finnas där för dem... sa Amora lite försiktigt.

– Just precis, men ingen uppskattning får man för det över huvudtaget!

– Men varför släckte du natthimlen? frågade Chausius medan han balanse-
rade en av sina knivar mot sitt finger.

– För att få dem att förstå vad vi kan göra. Jag har tröttnat på att vara bortglömd, att inte finnas längre, all deras teknologi som visar att vi inte finns, att det finns en mer ”troligare” förklaring om varför de finns. Jag har tröttnat på att dra runt på himlen, fram och tillbaka, för vadå? Ingenting! Ingen vila och ingen uppskattning. Ingen vet ens att jag finns.

– Så vad du säger är att du behöver semester... sa Chausius lite osäkert, fast försökte låta säker och la kniven på bordet.

– ...Lyssnar du ens på mig, eller är du lika borta i dina drömmar om krig som vanligt? När Aiol sa så blev Chausius arg, han visade det inte men blev alltid lika upprörd då någon påpekade att han borde gilla vad han gjorde. Hans jobb var att vara närvarande när krig eller bråk bröt ut, för att vaka över människorna. Han hade aldrig gillat sitt jobb, men han var den mest passande för jobbet eftersom att han var den av alla som kunde låta bli att känna allt för mycket medlidande för människorna.

– Jag behöver inte semester, fortsatte sedan Aiol. Inte än, jag vill få uppskattning för vad vi gör! Jag är trött på att de ska komma med förklaringar om vad som egentligen händer. De vet ingenting.

– De är smartare än vad du tror... De har ju tagit reda på mer än vad vi trott att de någonsin skulle, sa Melona.

– Men glömt lika mycket.

Gudarna tittade undrande på Aiol, de visste att hans jobb inte var det enklaste, han fick knappt någon tid över. Men de förstod inte varför han gjort som han gjort, de försökte att förstå, men hans tankar förblev hans. Aiol suckade och lutade sig mot sitt tvåhandssvärd medan han försökte lugna ner sig, han visste att de inte förstod.

– Om tre dagar tänker jag sluta ta fram solen, om tre dagar kommer det att förbli svart hos människorna, sa han efter ett tag.

– Va!? Utan ljus kan de inte överleva, sa Melona och ställde sig upp hastigt och stirrade argsint på Aiol som inte rörde en min.

– Det är bara jag som kan göra vad jag gör, så ni kan inget göra åt saken... Ge mig en ordentlig orsak varför jag inte borde så kan jag fundera på saken,

ge mig bevis på att det finns någon som vet eller i alla fall tror på att vi finns.

Nu satt Kansas och tog sig om pannan medan han med stängda ögon lyssnade till vad alla hade att säga, samtidigt som han försökte komma fram till vad som måste göras.

*

Kilobite vandrade genom världen över jorden för att hitta till Aiol. Han letade på platser där han kunde tänkas hittas, men ingen visste egentligen var han brukade hålla till. Han gick förbi solen och där månen förr brukade finnas. Då såg han violinisten sittandes i djup sorgsen melodi. Han stannade upp och lyssnade till melodin, som snabbt framkallade tårar.

– Mina dansare är döda... sa violinisten efter ett tag och slutade spela och tittade upp mot Kilobite, som stod tyst och tittade ner mot mannen. Vad håller ni på med, varför tar ni död på himlen...?

– Vi håller på att lösa det. svarade Kilobite, för vad kunde han annars svara? Violinisten tittade ner mot sin fiol och fortsatte att spela. Kilobite stod och lyssnade på den deprimerade mannen, som nu satt med tårar och ett hårt stelt ansikte som i ett försök att dölja sina blöta kinder. Kilobite såg på hur tonerna dansade sig iväg, ut över världen.

– De dansar inte lika glatt längre, de saknar sina stjärndansare, något fattas i dem. sa Violinisten medan han spelade. Förut brukade de hoppa fram genom natthimlen, dansa tango med stjärnorna som i sin tur bjöd upp ljuset som smög sig fram efter ett tag från solen. Det var glada tider, men nu, nu är allt borta, och mina toner känner sig tomma utan dem. Han tittad upp mot himlen som nu var upplyst av solens strålar. Nu har de bara solljuset kvar att dansa med, men de strålarna är inte lika fria och vilda. Det blir lugna danser, små rörelser, och mina toner är vana vid vilda danser. Men jag antar att nu när världen går under så finns väl snart inget kvar, sa han och tittade upp mot Kilobite som stirrade häpet på mannen.

– Vad får dig att tro att världen går under?

– Antingen den här världen över människornas värld eller deras, kanske till och med båda. Jag hör hur ni skriker och bråkar från er sal, jag ser vad som händer här uppe och där nere, sa han och tittade allvarligt på Kilobite som nu satte sig hukande framför mannen. Han tittade på hur han spelade sin fiol med känsla.

– Vad deprimerande det låter... var det enda Kilobite fick ur sig efter ett tag.

– Många som säger, men det är känslan jag får ut ur det här stället nu för

tiden, sa han och Kilobite tittade ner i marken och petade på några stenar. Efter ett tag reste han sig upp.

– Jag ska vandra vidare... sa Kilobite och började gå. Efter ett tag tittade han sig om axeln och såg hur mannen spelandes tittade efter honom. Kilobite kände sig till viss del skyldig till violinstens depression över hans dansares död. Men nu måste han hitta Airol. Han fortsatte tills han kom till kullen med det stora utkikstrådet på, där tyckte han sig skimta Airol som satt på trädets topp. Han gick sakta fram till trädets, tittade upp och såg ögon som tittade tillbaka ner på honom. Kilobite hoppade upp till honom och satte sig hukande framför Airol.

– Hon var medveten om vad jag gjorde, och hon försökte inte stoppa mig... sa Airol efter en stund.

– Vem då?

– Månen. Hon förstod min syn på världen och förstod att den inte går att rädda. Det går att skjuta upp domedagen, men varför? Förlänga jordens lidande...?

– Och solen?

– Han vet om det men jag har inte tagit mig tid att berätta det för honom ännu...

– Jag förstår dig, jag förstår vad du menar och vad du vill ha sagt, men tror du inte det är bättre att diskutera med de andra innan du gör något mer?

– Det går inte att diskutera mer, jag har sagt det jag vill och jag tänker genomföra detta om ni inte ger mig klara bevis på varför jag inte borde det.

– Det är inte bara din skapelse. Du kan inte bara ta den och lägga dess öde i dina händer. Tänk på allt vi gjort för den...

– Just det, tänk på allt vi gjort för att sedan se alla människor glömma oss totalt och ta sönder vår skapelse.

– Det är inte bara dem, vi har ju faktiskt satt ett datum för domedagen...

– Men det är för långt tills dess!

– Jo, men... Jag ser vår skapelse som ett försök, som forskning, vi kan lära oss så mycket till en annan skapelse om vi bestämmer oss för att göra en ny. Nu vet vi hur mycket frihet kan påverka människor, hur det gör dem rädda och därav måste vi sätta upp regler för hur man är som fri. Nu vet vi hur de funkade om vi gör liknande varelser till nästa... sa Kilobite som nu försökte få allt förklarad ordentligt, men det var svårt, när han inte visste vad Airol ville höra, och nu började Airol bli sur.

– Men se hur de behandlar henne, vår skapelse! Deras fantasier om Gudar får dem att ta död på varandra, de krigar i Guds namn... Hur går det ihop, om

de inte ens tror på oss, vet vad vi gör för dem, hur kan de då med så stark tro ta död på någon för *våran* skull...? Airol satt nu och tittade Kilobite i ögonen, de satt någon decimeter ifrån varandra, Kilobite suckade och satte sig mer bekvämt och tittade upp mot solen som fortfarande fanns där och strålade ner på dem och människornas värld.

– Jag vet inte vad jag kan säga till dig, du verkar bestämd med dina handlingar, finns det något sätt att ändra ditt tänkande, eller i alla fall få dig att tänka över det, för det handlar inte om vi skaffar bevis eller inte, eller hur?

Kilobite tog fram sitt snöre och började vira det runt handen. Airol lutade sig mot trädets stam och suckade.

– Egentligen inte nej...

De satt nu tysta framför varandra med blickarna åt varsitt håll.

– Så vem säger inte att jag då kan ta vårt öde i mina händer... sa Kilobite stelt utan att lyfta blicken mot Airol som inte heller lyfte bort sin blick från vad han tittade på. Men efter ett tag blev Airol nyfiken på vad han menade och tittade mot honom.

– Hur menar du då...?

– Du vet vad jag menar, jag kan kapa vårt liv, vår världs existens, lättare än vad du kan med deras, ett knipps och allt vi vet om försvinner, *vi* försvinner. Airol tittade allvarligt mot honom.

– Skulle du kunna, skulle du våga?

– Jag ser inte en orsak till varför jag inte skulle våga eller kunna för den delen, det var jag som fick uppgiften att ta hand om vårt öde. Vi har levt i en evighet, vem säger att jag inte skulle kunna tycka att det räcker? sa Kilobite och tittade nu allvarligt mot Airol som tittade ner på grenen de satt på. Det var tyst ett tag, sen tittade Airol upp mot dödsguden som hade en allvarlig blick i ögonen.

– Det är din uppgift att komma fram till. Vi litade på dig, när vi gav dig uppgiften. Ingen ville leva för alltid, vi litar på dig, sa han, och nu lät han nästan rädd.

– Något roligt är ju i alla fall att ni verkar rädda för mig... sa Kilobite och småskrattade.

– Kanske för att du leker med våra liv, vi kanske trodde du skulle vara mer försiktig, mer rädd om vår existens, sa Airol och log.

– Äh, det är lite spänning i vardagen bara och för det andra så vet jag inte var jag skulle lägga den...

– Vad kommer att hända med oss när vi dör...? frågade Airol efter en tids tystnad.

– Vi dör...

Tove Silfver de Verdier

Vakuum – en kärlekshistoria i tre akter

Man utan namn.

Han såg på henne.

Hon var en explosion av färger.

Hon kunde inte låta bli att titta.

Jonas skrattade.

”Hon sa att jag var det bästa ligg hon haft.”

Man utan namn höll henne i famnen.

Inga färger mer.

Det var förmiddag för hon satt i kafeterian och han såg henne. Hans hud-
under-ögonen var mörk, hans kropp var tung, hans överläpp var svettig. Hon
gick fram till honom och hans sjukbleka värld fylldes av varmt rött, guld, av
levande orange, blått. Hennes mun frågade hur det var med honom. Hans
mun svarade matt och hennes färger omgav honom. Det blev kallt när hon
försvann.

Det var lunch för hon tog kappan men hon försvann inte. Hennes mun frågade
om han ville följa med och hon log mot honom. Hans huvud skakade på sig.
Hennes färger splittrade hans grå värld. Hennes mun sa jagförstår och hennes
ögon förstod inte.

Det var eftermiddag för han såg henne i kafeterian och hon hade tagit kappan
och försvunnit. Han såg henne i kafeterian och hans värld var grå och kall.

Han hade sett henne sju gånger i kafeterian, ta-kappan-och försvinna-lunch,
han hade sett henne sju gånger i eftermiddagskafeterian, sett hennes ta-kap-
pan-och-försvinna efter jobbet sju gånger och hans värld var grå.

Det var förmiddag för hon satt i kafeterian och han var kall och grå. Hon var levande och varm och han såg henne men han var olevande och ovarm. Hon var så levande att det strömmade ur henne som strålning strömmar ur uran och hon såg mot honom och strömmade värme som strålning rakt mot hans hjärta. Han var inte längre lika kall och grå och hon kom mot honom. Hennes strömmande mun frågade om han ville sitta hos dem och hon omvärvade honom som varma vågor och hans kropp reste sig upp och han ville värma sig i hennes färger och han ville inte och han ville inte bli del i livet som rusade förbi och hans kropp satte sig hos henne och hans hand mötte händer han inte kände men han såg bara henne.

Det var lunch och hon tog sin kappa och han väntade. Hennes händer var otåliga och hennes ögon skrattade och hennes mun sa komdå och han tittrade på henne och han förstod inte. Hon log mot honom och hennes mun sa duskapålunchmedoss och hans kropp gick med henne och hon rörde honom och han gick med henne.

Han var varm och han var färger och alla var runt honom och *de* var färger, hennes färger, och hennes liv strömmade över dem alla och hennes värme strålade genom dem och han var mitt i nuet och hennes färger höll också dem i nuet. Han var i nuet och han såg livet ticka och han gick därifrån och hennes ord följde honom och han jagade bort dem.

*

3 september 18.01

Jag har hållit utkik efter honom hela dagen, men inte sett till honom. Jag undrar om han är hemma sjuk? Och viktigare, vem är han? Vivianne, den Nyfikna med stort N, sa att hon hade frågat runt om honom, men att ingen visste vem han var. Det var en person – hon sa vad han hette men jag kan inte komma ihåg vad det var – som i alla fall visste var hans skrivbord var, så han jobbar i alla fall här, men inte visste något mer om honom. Tydligen är han ganska osynlig, då ingen lagt märke till honom närmare. Vilket, när jag tänker efter, stämmer ganska bra. Jag menar, tydligen hade han suttit samtidigt i kafeterian med oss i minst en vecka två gånger per dag, och ingen av oss hade tänkt närmare på det. Vi måste ju ha *sett* honom utan att lägga märke till honom. Det här är bara min teori, men jag tror att han är någon som... inte riktigt är närvarande, eller vad man ska säga. Han finns där rent fysiskt, men hans *medvetande* är

någon helt annanstans. Och det gör att man inte ser honom. För att han inte vill det. Eller snarare, inte bryr sig om man ser honom. För att han inte bryr sig om vad andra gör. Det är kanske därför han blev så förskräckt när han såg att jag såg honom.

Eller inte. Det låter bara som en dum ursäkt, förmodligen blev han skrämmd för att jag hade spenat mellan tänderna eller något. Men fortfarande, det är känslan jag får när jag tänker på honom. Att han är osynlig för att han vill det.

[...]

6 september 17.45

Mamma ringde idag. Vi småpratade bara först, hon berättade om den nya bilen hon köpt, jag berättade hur det var på jobbet, vi pratade om morfar och hans pacemaker, sånt vi alltid pratar om. Men så kom hon till anledningen varför hon egentligen ringt. En av hennes vänner hade precis fått sitt tredje barnbarn och var så stolt över den lille. Mamma sa det inte rätt ut, men jag märkte att hon ville veta när jag skulle skaffa man och barn. Hon sa att hon sagt till sin väninna att hon var stolt över mig som satsade på karriär och mig själv istället för att nöja sig med ett liv som mamma och fru men jag vet att hon egentligen också skulle vilja ha ett barnbarn att skryta om och hon undrade när det skulle bli av. Jag vet att det är fel, men jag känner mig nästan misslyckad som inte hittat någon att få barn med. Jag vill ha ut något mer av mitt liv än blöjor, barnmat och extrakilon. Samtidigt vill jag ju någon gång ha allt det där, bara... Det passar inte nu. För det första måste jag väl hitta någon att dela allt det där med, ett barn behöver sin pappa och allt det där, och det verkar inte bli av... Och sedan trivs jag på mitt jobb och jag vill gärna ha ett arbetsliv också utan att det blir för mycket, och då passar det inte med ett barn nu. Det är praktiskt taget omöjligt att ta sig vidare med ett litet barn att ta hand om, jag måste ha kommit en bit innan det går. Jag får helt enkelt låta allt ta sin tid. Det måste ju komma förr eller senare, allt det där.

*

Jonas Elfvén tar emot applåderna med ett självsäkert leende och gör en halvbugning innan han sätter sig ner. Hans chef ler uppskattande mot honom och gör en snabb tummen upp medan alla kostymnissar i rummet vänder uppsksamheten mot näste talare. Jonas är karismatisk, självsäker och smart,

allt som behövs för att nå toppen. Han lovade sig själv redan som barn att vara miljonär innan han når trettiofem, och som det ser ut nu kommer han att nå sitt mål. Han har planer med Ed att starta en egen firma bakom ryggen på den gamla mannen mitt emot honom och lura med sig alla kunder han har kommit i kontakt med. Utan att veta att han snart ska bli huggen i ryggen av sin alldeles egna Brutus ler Karl Brunnsberg stolt mot honom.

I VIP-rummet på en innekrog på Stureplan skrattar Anna Persson åt ett skämt Jonas Elfén precis kläckt. Stämningen är hög, champagne och kokain flödar och Anna smet in med ett leg som säger att hon är tjugotvå. Segerns sötma är ljuv i hennes suttonåriga mun och hennes huvud snurrar behagligt. Hon trycker sig närmare Jonas med ett triumferande leende, utan minsta aning om att en video av henne där hon suger av honom på krogtoaletten kommer att cirkulera bland Stureplans finaste inom en halvtimme.

Jonas lyssnade uppmärksamt på kvinnan som håller presentationen. Det märks att hon är nervös men att hon har potential. Och en jäkligt snygg hylla. Ung är hon också. När mötet är slut glider Jonas diskret fram till henne och småpratar smidigt med henne. Efter knappt tio minuters prat är hon villig att gå ut på lunch med honom.

Lunchen gick bra. Den unga kvinnan har en tilldragande naivitet trots att hon inte är dum. Selektivt seende är något väldigt användbart, speciellt när det selektiva seendet gör att man bara ser det goda hos människor. Jonas beslutar sig för att stifta närmare bekantskap med kvinnan. Han bjuder ut henne på middag och hon tackar ja med lyckliga ögon.

*

Jonas rycker likgiltigt på axlarna och flinar.

– Lite synd är det ändå, hon var jäkligt snygg. Jag skulle inte haft något emot att göra henne igen, om du förstår vad jag menar. Hon var inte så oskyldig som hon verkade. Snubben som dödade henne måste ha varit väldigt stark för den lilla tigrinnan kunde kämpa emot...

Edvin fick nog. Han hade varit i köket och hämtat kaffe men hört vart enda ord. I slow motion ser han sin egen hand hålla det nykokade kaffet rakt i Jonas förvånade och upplyfta ansikte. Tillfredsställelsen när han skållar sin före detta bästa vän är främmande och väldigt skön, på ett skrämmande vis.

– Vad fan gör du din jävla psykopat?!!

Jonas far upp med händerna över ansiktet och försöker få bort vätskan som fortfarande bränner honom.

– Jag tror att det är dags för dig att gå härifrån och aldrig komma tillbaka.

Edvin är lugn, men för första gången i sitt liv bestämd. Både Jonas och Cecilia stirrar på honom, men Cecilia med skräckblandad förtjusning. Jonas verkar väga mellan att lyda den kommenderande rösten och att tjurigt stanna kvar och skrämma Edvin till att ställa sig under honom, som alltid tidigare. Men när Edvin går mot honom, kaffekannan fortfarande i handen, flyr han.

– Du är fan helt störd, Ed!

Jonas rafsar åt sig sina saker i ilska.

– Mitt namn är Edvin.

Edvin smäller igen dörren i ansiktet på Jonas och sjunker sedan ner på golvet. Cecilia tar den rykande kaffekannan från honom och ställer ned den på golvet innan hon drar in honom i en kram.

– Jag var tvungen. Jag kunde inte göra något annat. Det förstår du väl?

Cecilia nickar och stryker honom över huvudet.

– Jag förstår bara inte. Hur kan jag, som aldrig träffat flickan, bli mer påverkad av hennes död än Jonas?

En ytterst lätt rodnad och lite flagande hud är allt som är kvar av brännskardorna i ansiktet och händerna, men det gör inte Jonas mer vänligt inställd. Han har svårt att tro att han någonsin kommer att förlåta Edvin. Inte nog med att han brände honom med kaffe och slängde ut honom, utan nästa dag gick han till Karl Brunnsberg och berättade vad de planerade. Det var för tidigt och Jonas förlorade ca hälften av sina potentiella kunder. Det var en klen tröst för honom att Ed också fått sparken.

Sonja Selin

Två världar

Tick tack.

Lisa och Mia.

Skammen.

Olikheter som skaver.

Kärlek som skaver.

Olikheter som befriar.

My time is in its way

I'll fall but I wont break.

Hela havet stormar

Started thinkin' it all over, just what I had missed.

Lisa står klar att gå i hallen. Hon har Emma på armen och Jonas sitter på golvet och försöker knyta sina kosknören. Då knackar det på dörren. Men Lisa hinner inte öppna innan dörren slits upp och där i trapphuset står Mia.

”Ojoj rena rama Svensson Svensson här alltså”, säger Mia och skrattar till.

Lisa tittar förvirrat på henne.

”Alltså, ehh vi är på väg ut...”

”Ja jag ser det, men i den här takten kommer ni ingenstans.”

Mia sätter sig på huk och knyter klart Jonas kosknören, sedan hjälper hon honom upp.

”Så nu kan vi gå”

Länge går dom tysta. Jonas springer i förväg och Emma har somnat i vagnen. Lisa kastar en blick på Mia. Varför ska hon alltid ha så höga klackar? Och så mycket smink?

”Vi är på väg till Skansen”

”Jaha okej vad kul! Jag följer med”
Mia ler sorglöst och rättar till sitt hår.
”Jag är egentligen arg på dig” säger hon plötsligt
Lisa tittar förvånad på henne och försöker läsa av om hon skämtar, men nej hon ser helt allvarlig ut.
”Varför då?”
”Men vad tror du, jag har ringt dig tusen gånger, du svarar aldrig. Jag vet ju inte ens hur du kom hem från krogen!”
”Jasså, därför”
”Ja!” Mia blänger ilsket på henne och hennes blåa ögon smalnar till två springor.
”Ja du kunde ju varit död, eller våldtagen eller..eller.”
”Lugna ner dig, jag mår bra”
”Ja men du kunde ju ha ringt eller nått”
”Okejokej förlåt!”
Dom har kommit fram till Djurgårdsbåten, Jonas är alldeles till sig av förjusning och ramlar nästan i vattnet, men Mia får tag i hans arm. Lisa tittar undrande på henne.
”Se inte så förvånad ut, man har väl småsyskon”
Lisa ler lite och dom går ombord på båten.

Konsten att hamna rätt

Don't shade your eyes from the bright new dawn

Dom sitter på en bänk nu. På Skansen. Det blåser och de röda höstlöven virvlar runt, runt. Emma sitter i Mias knä och hon leker prästens lilla kråka. Jonas står och klappar getterna samtidigt som han skriker

”Lisa, geten vill äta min vante!”

Lisa skrattar och vinkar till honom. Mia skrapar i marken med sina svarta klackskor.

”Varför fortsätter du ringa?”

Mia verkar inte förstå frågan, hon tittar förvirrat på Lisa.

”Ja, alltså jag vet inte hur jag ska säga det här men jag tror inte vi har så mycket gemensamt... liksom.”

Lisa trodde Mia skulle bli arg, få psykbrut och börja skrika om att hon trodde dom var vänner och hur kunde hon göra så här mot henne, men istället ler hon.

”Vi har massor gemensamt, du har bara inte insett det än. Kommer du inte ihåg hur vi träffades?”

”Jo det är klart på yogakursen vid Odenplan”

”Ja, jag fattar egentligen inte varför jag gick dit, min psykolog sa att jag behövde komma i balans med mitt inre, herregud att jag gick på sånt mumbo-jumbo, fast det var ju tur för annars skulle jag inte träffat dig”, säger Mia och ler med kritvita tänder.

”Går du hos psykolog?”

”Ja, haha egentligen är nog alla människor lite galna, dom vill bara inte er-känna det. Men det var i alla fall så juste där på yogakursen kommer du inte ihåg hur vi snackade skit om alla. Lena med bullmagen som alltid stank svett, Gösta med den obegripliga skånskan och....”

”..Ali som aldrig gjorde en enda rörelse rätt” avslutar Lisa

”Ja precis!” Mia spricker upp i ett stort leende.

”Kom nu så köper vi sockervadd, Jonas kom! Du vill väl ha sockervadd?!”

Precis då ringer Lisas mobil.

Yrväder

Love is in the air

Hela vägen till Djurgårdsfärjan och resan hem tjarar Mia. Hon frågar om precis allt, vem David är, hur han ser ut, om han är trevlig, vart han bor. Lisa håller på att bli tokig. Bara när dom var hemma hos Sara och lämnade barnen höll hon tyst. Sara verkade imponerad av Lisas nya kompis hon pratade lite med henne och sen när dom skulle gå viskade hon i Lisas öra.

”Shit, håll hårt i henne du, såna vänner hittar man inte överallt”

Lisa bara stirrade förvirrat på henne, vad? Vad menade hon? Men hon hann inte tänka över det så mycket innan Mia började tjata igen och nu är dom hemma i Lisas lägenhet.

”Herregud Mia, kan vi inte ta av oss ytterkläderna”

Mia kastar av sig sin jacka och sina skor och slänger sig ner i soffan.

”Så prata på!”

Lisa suckar och sätter sig bredvid henne.

”Men jag har ju redan berättat allt, han heter David det var en av killarna vi träffade på krogen, vi bytte nummer sen när han gick.”

”Gick?! OMG sov han över!?”

Mia har rest sig och går fram och tillbaka över vardagsrumsgolvet, hon stannar vid pianot.

”Fatta vilken stor grej det här är, jag kommer hit imorrn innan ni ska fika, vi måste välja kläder till dig.”

”Vadå?, jag tror jag klarar det själv” Lisa kollar lite förvirrat på sin bruna kjol och ljusblå kofta.

”Lilla gumman, inte okej, jag fixar det här det blir toppen”

När Mia har gått sitter Lisa kvar. Herregud vad har hon gått med på egentligen? Hon vet väl inte hur man dejtar? Lisa reser sig och går fram till pianot, hon lyfter på locket och slår ner några tangenter. C, D F, G, hon ler lite. Mammans favoritsång, när lillan kom till jorden. Hon minns begravningen. Sara som sjöng och Lisa som spelade. Mamma hade varit stolt hon ville alltid att någon av hennes döttrar skulle bli konsertpianist. Sara gick förlorad, trots att hon hade störst talang. Lisa var aldrig lika duktig, nog hade hon viljan alltid, men fingrarna ville inte glida lika lätt över pianot som Saras, eller mammans. Lisa sätter sig på den röda pianopallen. Hon låter fingrarna glida över tangenterna innan hon börjar spela. Tänk att det har gått så lång tid, utan att få göra det hon älskar.

Café Blå

You are everything, every flower, every bird, everything

Hon ser honom sitta längst in vid fönsterbordet. Lisa blir nervös, hon har varit det hela morgonen. Utan Mia hade hon nog aldrig kommit iväg. Mia som stod och pushade henne.

”Men titta själv då, du är jättesöt, glöm inte ta av dig sjalen när du kommer in, och ja du är söt med mascara.”

Hon tar ett djupt andetag och styr kursen mot David. Han ser henne nästan genast och ler stort. Han reser sig och ger henne en kram.

”Hej, jag kan ta din jacka”

Lisa tar av sig jackan och sjalen och ger dom till honom, han verkar också vara lite nervös det ser hon på hans lite ryckiga sätt.

”Vad vill du ha, jag tänkte beställa”

”Eh.. jag kan ta en kaffe latte”

Lisa tittar efter honom när han går iväg mot disken. Eller kaffe latte kanske är lite töntigt? Äsch hon kan ju inte precis ändra sig nu. Han kommer tillbaka med två kaffe och en bulle.

”Tänkte om du var hungrig”

Lisa ler, han är ganska söt. Hon rör i kaffet och kollar ner i bordet, herregud vad ska man säga nudå?

”Jag blev lite förvånad att du sa ja”

Lisa tittar upp David kollar henne rätt i ögonen.

”Ja du verkade så nervös och generad där på morgonen jag trodde du inte gillade mig”

”Jaha nä jag... jag brukar inte ... alltså det var första gången vi sågs och ja ville ju inte att du skulle få fel intryck av mig och så...” Lisa kollar än en gång ner i bordet. David tar hennes hand.

”Det är lugnt jag förstod nästan att det var därför.”

Lisa tittar upp och ler lite.

”Så vad jobbar du med?”

Hon kan inte låta bli att kolla in i hans gröna ögon och sedan är hon lost.

Taskig taktik

That's what friends are for

Mia står precis innanför dörren och väntar när Lisa öppnar.

”Nå?” Mia tittar uppfordrande på henne. Lisa skrattar till.

”Har du stått här hela tiden?”

”Ja, berätta nu!”

”Okej, okej kan jag få landa först.”

”Nej” Mia sliter tag i Lisa och sätter henne i soffan, sedan går hon ut i köket och sätter på tevatten. En stund senare kommer hon ut i vardagsrummet med två koppar.

”Nu måste du berätta allt.” Mia sätter sig förväntansfull i soffan bredvid Lisa.

”Ja, det finns väl inte så mycket att berätta.”

”Vadå inte så mycket att berätta! Hur var han? Är du kär? Flirtade ni något?”

”Det var trevligt, han är... annorlunda jämfört med andra killar, han bryr sig om vad jag tycker och tänker, han vill liksom höra mina åsikter.”

”Åh, dina ögon glittrar.” Mia suckar avundsjukt.

”Jag vill också vara kär.”

”Äsch jag är väl inte kär heller.”

”Haha det är du visst, så när ska ni ses igen?” Lisa kollar ner i sin tekopp och ler lite förstrött.

”Imorrn, vi ska på bio.”

”Ojoj, snabba ryck, jag gillar det.”

Mia går fram till fönstret och tittar drömmande ut. Hon tänker på alla sina misslyckade förhållanden, hur hon alltid lyckas hitta fel killar.

”Vad tänker du på?” Lisa ställer sig bakom henne.

”Inget” Lisa lägger armen på Mias axel.

”Du hittar någon, den finns någon för alla.” säger Lisa tvärsäkert.

Mia vänder sig om och ler lite.

”Tja vi får väl hoppas det, du vill väl inte ha mig som inneboende när du och David flyttar ihop.” Lisa skrattar.

”Jasså så du har flyttat in?”

”Nädå, bara nästan”

”Så nu vill jag höra alla detaljer från när han sov över, kom igen”

Mia tag i Lisas midja och börjar kittla henne.

”Berätta nu!”

Linus Östlund

Ödla

*Från ursäkter till sanningar.
Tusen kilo kärlekskrut.
Att göra änglar utan snö.
Har du någon saga i dig?*

mitt matintag

är en monoton saxofon att suga på
jag har en tragedi: mitt BMI och du lär gå ut med sorgsen min

har du en blick släng den i marken
har du ett liv byt det för en biljett till arken

så tänkte jag när jag testade mig för klamydia
man vill ju inte vara en sån som sprider sjukdom.
Och på enkäten stod frågan om jag har HIV
Men jag har bara VHS

*

Närmande nostalgisk nykterhet

Du vaknar i jämnhöjd med upphörandet av känsla och tid. Som en klocka utan mekanik märker du närvaron av omvärlden igen.

KETCHUPFLASKEFFEKTEN, tänker du och flyger ut.
G-kraften formar tomma fontäner i dina kinder och dödslängtan tilltar. Men det ska gå över. Det går alltid över. Ingen idé att ta lärdom.
Kategoriserad; idiot. Klockren sådan.

En återkommande längtan efter vatten tar form.
Bakom den döljer sig minnen av en sommar.
Både trista och ännu värre.
Insikten till trots gillar du att tänka skarpt. Och hur effekten och suget tilltar mot kvällen.

DIKT TIO

Sextio pund fick hon punga ut för något hon trodde var en
pengapung från första stund.
Med detaljer av guld nalkas det avund från vänner som bär väskor
med kass rymningskapacitet

”lädret är obehandlat, denna väska är bäst ohandlad tills vidare”
en riktig svidare
bjöd en envis expedit på men hon var blind för hans kritik så
hon gav pärlor till svin och gav bort sin kredit

Hemväg hem och denna läderväska hon köpt den började lukta
konstigt så att hon
Luktade igen, nog fan var det den
Den stank hennes värsta mardröm, varje detalj, varje söm,
började lukta maginnehåll eller i folkmun kallat pizza. Det var illa
(illa illa illa illa)

Vad tar man sig till när konsumtionen går en över öronen?
När man köper allt som är billigt bara för att man bor i förorten?
Hon hade köpt en till sin mor och hennes mor emottog den raskt
och hon log
tills hon dog lite inombords
”äh vad snällt gumma lilla men varför luktar den så himla illa. Alla
på tunnelbanan tittade på mig och
jag hatar dig för att du köpt mig en väska som luktar ocensurerad
magvätska din lilla häxa, kom hit så ska jag lära dig en läxa”
och så gick det till när Tania blev av med sitt hem, med sin
pojkvän, och hamna i en återvändsgränd och
hon blickade upp mot skyn och såg allt att solen, det var hennes
livssituation och den stod i zenit och kunde nu bara dala
ner likt ett asplöv i stilla vind.

Om konsumtion lärde Tania:

Som om det fanns en genväg till kärlek och såna illusioner, men det är en omväg som en rondell som inte leder någonstans, en fras som generaliserar livstilen hos alla i ett u-land och samma fras i en mer modern tappning som sammanfattar livet på röda mattan. Alla har en dröm men mannen han har två. Och livet är ett misslyckande.

Om kärlek lärde Linus:

Du är inte byggd av celler. Du är en vanskapt formation av doftlösa, överblivna partiklar.

*

DIKT FEMTON

En vacker bild blir ett bevis på en helhet som gått förlorad
Så små detaljer att inte ögat kan uppfatta deras konturer tar över
Man ska inte lägga vikt på tyngdlösa föremål
Aldrig har så många färger fått mig att känna mig mer blind

DIKT SEXTON

Jag skrev en dikt när jag var femton år
Den handlade om sånt man inte visste då
Som varför
Ska kärlek
Vara
Så svårt (det var en)

Väldigt dålig titel och jag undrar varför jag inte böt
kapitel och jag kommer ihåg
Att jag tyckte om den då

Rohypnol på brustablett
Denna (seduktion blir väldigt lätt)
Drick upp din drink så att jag vågar förföra
Namn?
Vad har det med saken att göra
Jag är ett
kolkraftverk utan hämningar
Ett elkraftverk utan spänning jag är
En lykta som lyser dig nykter i natten
tusen liter vin öl sprit och vatten

DIKT SJUTTON

(en man som läspar otroligt irriterande tar dig under armen och luktar svett
och berättar:)

Så stod du där på bryggan med solsken i svanken och sjutton vad svaltt det
var där du stod.

Sommarminnen, sommarminnen kom tillbaks.

Kom stå bakom mejeriets skugga och så kan vi sakna sommaren tillsammans,
Dessa minnen dessa minnen

Vi klädde ut oss i svart och vit och jag blev skogsgrön i din kameran svarta
obscura, hela sanningen

Var så otroligt svart

Jag lättade på trycket i din buske förlåt att jag säger det såhär på sviskan men
det är en sanslös skuld jag känner gentemot dig. Min söta man
Sommarminnen sommarminnen kom tillbaks.

*

DIKT TJUGOETT

Jag är mer rastlös än en rast med löss a.k.a Politiskt Korrekt

Jag tror inte på kärlek i form av vita hästar men jag tror på kvinnor som
berövar mitt hjärta

Jag tror inte på att Jake Gyllenhaal vill ha mig men jag vill bli räddad
från heteronormen

Jag tror inte på Jantelagen men jag vågar inte säga att du, du har tappat
en vante på tåget.

Jag tror inte på utseendefixering men faller enbart för (libido)
välformade kvinnor.

Jag tror inte på den fria viljan och ändå lider jag om kvällarna.

Camilla Jönsson

Tur och retur

Malmö Alvesta

11.25

Tanten i den bruna rocken.

Kaffe ur medhavad termos.

Läsa DN.

Dela en smörgås.

Dela ett liv.

Malmö Stockholm Uppsala

Trevlig resa.

- 11.15 Går på tåget
- 11.18 Hittar min sittplats, bredvid fönstret nära toaletten
- 11.25 Tåget går
- 11.45 Får ett sms av henne
- 11.56 Svarar på hennes sms
- 12.00 Går på toaletten
- 12.05 Tillbaka till min plats, somnar
- 14.05 Vaknar
- 14.20 Äter smörgås, grovt bröd med leverpastej och saltgurka
- 14.30 Torkar av smulorna runt munnen med en servett
- 14.32 Dricker kaffe ur medhavad termos
- 14.40 Lyssnar på medhavad mp3 – äldre modell
- 15.15 Går på toaletten igen
- 15.20 Plockar ihop saker
- 15.30 Tåget stannar, 3 minuter försenat

Jag vill inte åka, jag vill inte åka, jag är inte rädd, jag kommer inte att ramla av, konduktören kommer inte att kasta av mig bara för att jag har noll byten, damen framför mig hade 2. Min biljett! VART ÄR MIN BILJETT? Inte i vänster fickan, inte i högerfickan, inte i munnen, inte i örat, inte i någon av jackfickorna, överst i väskan, där, jag ser den, jag har den! Inom mig pågår det just nu en liten segerdans. Varför tog jag inte flyget istället? Ah just det, det var för dyrt och nu är jag klimatsmart också. Tänker rent. Inte för att jag aldrig gör det annars, jag komposterar och källsorterar och tar inga varma bad. Utåt sett skulle människor antagligen tycka att jag lever ett tråkigt liv men det fungerar för mig. Jag personligen tycker inte att mitt liv är trist bara sparsamt med vänner, släktingar, och påhälsningar av barn och fet mat.

Nej jag erkänner, jag är en riktigt ålderdomlig, åderlåten grå nucka med knut i håret. Det känns bra att erkänna sitt rätta jag. Att blotta sig. Usch en gång såg jag en sådan där karl som fläkte ut sitt könsorgan i närmsta buske där hemma på gården. Barn kunde ha varit ute och lekt! Näe, jag har ingen man och jag behöver ingen heller. Jag lever så bra ensam och den enda som jag behöver passa upp på är mig själv, och Sixten min gamla katt. Det räckte med karlar efter Lennart. Han gick ju och dog vid sågverket och innan det såg jag och barnen knappt honom alls. Men vi hade trevliga julaftnar och Lennart kunde verkligen överraska mig. Jag tror faktiskt att jag var riktigt lycklig med honom ibland. Men det är synd att han aldrig fick veta't. Maria och Pär har i alla fall klarat sig bra. Maria ska ju få ett till barn nu och Pär, han har ju precis kommit ur garderoben. Nu har jag börjat vänja mig men innan kändes det konstigt att ha en tvestjärt i slakten och i sin familj dessutom. Men jag älskar honom ändå min lille Pär. Han har ju sitt liv och jag får hoppas att han får uppleva sann kärlek någon dag. Näe, tänk om jag kanske skulle ta och ringa dem nu och säga att jag är på väg. Barnen gav mig en sådan här mobiltelefon i julklapp och jag vet knappt hur man använder den även om de försökt lära mig många gånger. Vart är det jag ska trycka nu då, jo visst ja där... Tuut, tuut, tuut, signaler börjar gå fram.

- 11.05 Stiger på tåget
- 11.06 Letar upp min plats
- 11.07 Hittar min plats i mitten av tåget, nära dörren som man använder när man ska gå igenom vagnarna. En till sitter bredvid mig på fönsterplatsen
- 11.15 Läser DN
- 11.23 Lyssnar på min freestyle. Personen som sitter bredvid mig lyssnar på någonting sambaaktigt – öronbedövande
- 11.25 Tåget avgår från spår 13, Stockholms Central
- 11.30 Säger till tåggrannen att sänka sin musik
- 11.31 Får onda ögat av tåggrannen för att jag har sagt till honom
- 11.40 Tåggrannen går på toaletten
- 11.42 Passar på och går bort till restaurangvagnen medan tåggrannen är borta, och köper mig en Café au Lait för 17,50 kronor, får inget kvitto
- 11.47 Tillbaka på min plats, avnjuter en mugg varmt kaffe utan sambamusik
- 11.55 Vart är tåggrannen?
- 11.58 Han kanske har diarré
- 12.02 Tåggrannen tillbaka, han luktar inte diarré i alla fall
- 12.30 Går tillbaka till restaurangvagnen och köper en ost- och skinkbaguette och en dammsugare
- 13.00 Vid min plats igen, tåggrannen sover med öppen mun
- 13.45 Tåggrannen sover fortfarande. Med öppen mun. Han har lite dregel i ena mungipan. Mysigt.
- 14.11 Tåggrannen vaknar och ruskar på sig
- 14.25 Äter min dammsugare
- 14.30 Tåggrannen börjar prata med mig
- 15.15 Får tåggrannens adress, vi ska höras
- 15.20 Samlar ihop mina prylar
- 15.22 Säger hej då till tåggrannen, han får behålla min DN
- 15.30 Tåget stannar och jag går av

Landskapet sveper förbi utanför fönstret som en slöja. Tiden går, skyndar, springer iväg. Snart är min tid slut.

– Här älskling, här får du.

– Tack.

Kvinnan börjar sakta ta av platen från smörgåsen. Hon för den försiktigt mot munnen och tar en tugga. Torrt bröd, jaha vad kunde man vänta sig? Statens järnvägar har väl inget bättre att komma med. Hon tar en liten slurk kaffe istället.

– Var det gott?

– Jo vars.

– Lågbudget. Han ler mot henne och hon ler svagt tillbaka. Han får ett oroligt uttryck i ansiktet.

– Är du mycket trött?

– Inte farligt. Men hon ljög. Hur många gånger hade hon inte känt så här? Som om hennes kropp skulle kränga undan likt tåget från sin räls. Som om hon inte vore ett med kroppen. Som om benen skulle ge vika och huvudet ramla av. Hon ljög för sig själv och för honom. Smärtan hade blivit så olidlig och sjukdomen hade tagit över hela hennes kropp och sinne. Hon ville aldrig ge sitt liv till sjukdomen men all hennes kraft var borta. Alla veckor hade blivit som en riktigt lång dag. Sängen hade kommit att bli hennes vän och sjukhuset med dess personal, hennes familj. Men nu ska hon sluta ljuga. Hon tittar försiktigt på sin man. Hans tinningar har fått en grå färg och hans ansikte ser härjat ut. Hon tar hans hand över bordet. Tiden som hon har kvar vill hon tillbringa med honom i den staden som dem först träffades i och blev förälskade i varandra. Känsloerna som hon har för honom nu är inte olika från förr. De hade fått en bra början och dem skulle få ett lika bra slut.

Tågtoaletten 12.30

Jag är rädd. Livrädd. Utanför dörren står den mest snyggaste killen som jag någonsin skådat på den här sidan av jordklotet. Det är helt sjukt hur snygg han är! OMG!!!! Och jag vet vem han är, han började i min klass i våras och han heter Adrian och är 17 år, men nej jag vet inte om han är singel. Fan nu är det någon som rycker i handtaget. Hoppas inte att det är han. Men kom igen Sanna! Det är klart att det är han som rycker i handtaget, han står ju precis utanför. Okej djupt andetag nu och andas såja, såja. Jag skvätter lite vatten i ansiktet och kollar frisyren. Jag ser okej ut, inte bra men hyfsad. Jag öppnar dörren och kliver ut. Där står han, hjälp. Han ser rakt på mig och jag känner hur jag blir alldeles blodröd i ansiktet. Snälla, jag vill inte bli tomato face nu.

– Vad gjorde du där inne, sket du eller!?

Hjärnan i absolut chocktillstånd. VA???? Vad sa han? Frågade han om jag sket? Där inne? På en kollektivtoalett? Vet han inte att man bara bajsar hemma? Det är en outtalad regel. Min hals är tjock, det känns som någonting har fastnat inuti den. Jag börjar meningen, ”Som du kanske känner har jag inte lämnat efter mig någon odör där inne” men mina ord tas bara emot av en dörr. En stängd dörr. Fan, fan! Nu har jag gjort bort mig. Igen!

Denise Roos

Björn den Bastante

*Hjälte sökes för uppdrag av vikt.
Vad kunde en spoling ge
den som svarade på hans anslag?
En påse med guld och
Björn lyfter åter sitt svärd.
Verklighetens äventyr är annorlunda.
Vägarna längre och nätterna kallare.
Vittror, troll och till slut verkligen slutet,
Xylofax den väldige draken.*

Äventyr som de sjungs i sagorna, är guldkantade och vackra, och vädret är alltid det bästa, klaraste och soligaste man kan tänka sig. Det är gröna, böljande kullar och spegelblanka, glasklara sjöar, vid vilkas kant man kan slå sig ned utan fara för att bli våt. Verklighetens äventyr är dock annorlunda, något som Björn fick erfara redan tidigt i dess skede. De hade inte kommit mer än utanför den lilla byn i vilken Björn spenderat sina senaste trettio år, innan det började regna. Det var ett piskande och kallt regn som dränkte dem ända in på skinnet, och deras packning för inte bättre. Alla knyten och påsar blev lika våta som de själva, och, tänkte Björn, så smulades säkert brödet däri ned till deg igen, så som det förhöll sig. Detta var förstås ledsamt och besvärligt, men inget de kunde göra något åt, om de inte ville gå tillbaka det vill säga, och eftersom Agn ledde vägen så blev det inte ett av alternativen.

Huvudvärken som Björn drogs med mildrades en aning av den svala luften, men bitter som han var (ty i vanliga fall skulle han för stunden ha tagit sin första sup), så kom han förstås på något nytt att vara bister över alldeles för

snart. Han klagade dock aldrig högt, för han ville inte bete sig som kärringarna i byn. Det skulle ha varit att sjunka lägre än masken som gick framför honom. Därför muttrade han bara sina problem, men nog högt för att Agn skulle höra att han inte var glad över vare sig färden eller vädret, även om det var hans egen tunga som tackat ja till kalaset. För nu ifrågasatte han åter sitt val, och började fundera över huruvida han möjligen skulle kunna backa ur. Visserligen behövde han pengarna som erbjöds, men de skulle aldrig kunna täcka allt värk och leda han skulle få gå igenom innan färden kom till sitt slut, ty detta var vad han trodde. Sedan skulle det förstås visa sig att han hade fel, vilket vi skall få se om vi någonsin kommer till slutet på denna saga. De gick långt och länge och föga intressant hände på flera dagar. Vägarna var nämligen inte lika farliga och vilda som förr i tiden och de behövde inte göra mer än att följa den upptrampade vägen mellan granarna och tallarna som utgjorde skogsbrynet på deras höra sida. Agn hade sagt att de skulle behöva svänga in där snart, men hur dags snart var tycktes fortfarande vara en gåta för Björn. Främlingen ville inte säga mycket och deras dagar var oftast långa och tysta, tråkiga, enligt Björn. Ibland hade dock pojken försökt att starta en konversation, men den rörde oftast Björns liv, och sådant ville han inte svara på, just eftersom han inte tyckte att det var något särskilt intressant eller viktigt (han var egentligen bara väldigt känslig när de kom till det ämnet).

En kväll, kanske var det den fjärde, när de slutligen svängt in på skogsstigen som förde dem längre norrut, slog de läger invid en liten bäck kantad med rundade stenar vilka de plockat bort för att bygga sig en eldstad. Där var tystnaden mer påtaglig än ute på landsvägen och deras andetag tycktes eka mellan stammarna, även om de inte ens kommit långt in i skogen. Då hade Björn i sanning börjat inse att han inte skulle få någon öl i kväll heller, och han började plötsligt högljutt att beklaga sig. Han var en törstig man och om det var något han nu fruktade mer än draken så var det just törsten. Den brände i hans hals, och han fick svårt att fokusera ordentligt. Att detta bara var inbillning, och att han skulle klara sig alldeles utmärkt utan sitt öl, det visste han inte, och ville han heller inte veta. Det voro enklare, sade han, att vara törstig.

”Får jag inte öl snart så förgås jag! Vi har gått i flera dagar utan ett värdshus eller en by i vilken jag kan införskaffa mig den drycken!” Klagade han och Agn, som satt invid elden och värmdes sina spretiga och taniga händer, såg upp på honom med förvånad blick. För det första hade Björn inte visat något tecken på att vilja tala tidigare, utan hade mest verkat bitter i sin tystnad och för det andra så var det kanske mest oväntat att det var något sådant som öl som skulle få honom att yttra sig. Agn visste ju inte vilken gedigen fyllbult Björn var

eftersom han inte levte i samma by som honom i trettio år, och trodde sig nog ha anställt en man som faktiskt kunde vara allvarlig och handlingskraftig när det behövdes. Han hade dock haft fel, i alla fall till viss del, och det insåg han nog, den där sällsamma kvällen. Barrträden stod lutade över dem, som om de själva ville lyssna till talet, när Agn valde att svara (men inte utan att först ha låtit tystnaden härska för ett slag).

”Vi skall norröver och i vårt avtal ingick inte att jag skulle förse dig med öl”, staterade han beslutsamt, för de skulle definitivt inte vända om, även om Björn kanske skulle önska det. Vad nu detta skulle ha för konsekvenser på deras färd visste han inte, men det blev snart tydligt att Björn inte var riktigt som han borde. Det fanns förstas mycket som skvallrade om att han var ganska opas-sande för uppdraget redan innan det begav sig, bara hans kroppshydda sade ju en del, och hans så slitna yttre. Han såg inte ut som en hjälte och Agn trodde sig kanske ha varit lite rask i sina beslut, men desperat som han varit hade det gott fått duga och visst fanns det en slumrande potential i ölmonstret.

”Vårt avtal slöts när jag var full”, erkände han bistert, innan han tungt damp ned på en sten där invid elden. Det var en gåta för honom själv varför han ens nämnt det, men han trodde sig ha en aning om varför, ty han var ju inte längre full. Han mindes ju genast varför han ens börjat dricka och vad han mindes var inga trevliga saker, och de blev allt mer besvärliga ute i skogen, sittandes på en sten, med trolig död inom snar framtid. Det skulle ju inte bli en svår färd norrut och den skulle inte ta mer än några dagar. Detta var det allra mest be-klämmande, ty om färden hade varit lång hade döden kunnat skjutas upp, men så var inte fallet. Och varför han nu tänkte på döden, nå, det hjälpte knappast situationen. Hela hans förflutna tycktes ha en direkt önskan att spela upp sig inför hans inre och göra färden och stunden svårare än den hade behövt vara.

”Det är fortfarande ett avtal och öl får du köpa själv när det blir tid till det, för just nu är det verkligen inte så”, muttrade Agn, som verkade vara lite be-svärad och mycket irriterad. Han hade varit så hela dagen och Björn kunde inte hjälpa att hans tankar genast gick till samma gnälliga kärringar som han lämnat bakom sig i byn. Förhoppningsvis var Agn ingen kärring.

Så lämnade de diskussionen om öl, och det blev åter tyst medan de sakta och under tryckt stämning åt sitt middagsmål. Mörkret tilltog allt mer, och någonstans i ett träd en bit bort hördes en uggle sitta och hoa med olycks-bådande klang. Endast elden som de gjort upp lyckades hålla skuggorna på avstånd, skuggorna som faktiskt sände kalla kårar också utöver Björns rygg, även om han gärna kallade sig för orädd. Detta kan i mycket ha berott på skug-gornas karaktär och deras envishet, ty de var inte mycket till skuggor i ljuset

från elden. Men de väntade, och när elden börjat falna, ty det måste den göra någon gång, och männen invid den somnat (Björn snarkade, och gjorde sak för sitt namn), så drog sig skuggorna närmare, inte längre rädda för upptäck. Det var i själva verket inte skuggor alls, utan bara envisa oknytt som hållit sig på bra avstånd, mest på grund av svärdet som den ena av de båda männen bar vid sin sida. I sömnen kunde han dock inte bruka det och detta visste varelserna gott, när de började länsa matförrådet som låg i väskorna. Vättarna pillade loss spännen från kläder och väskor, och började till slut i sin iver att ge sig på halsbandet som fortfarande, som alltid, hängde runt Björns hals. De andra oknyttan fann att detta var en dålig idé, ty det skulle med all sannolikhet väcka den väldige mannen, men vättar som fått syn på vad som enligt dem är en skatt ger inte så lätt upp bara för att någon varnar dem. Självklart vaknade ju Björn, liksom du själv också skulle ha gjort om någon klättrade på dig och trampade dig i ansiktet medan du sov.

Björn blev först mäkta förvånad, ty allt han såg var små händer och små fötter som tycktes vilja plocka på sig allt han hade. Sedan förstod han och då satte han sig raskt upp och såg förödelsen i deras lilla läger. Maten låg utspridd, till hälften uppäten eller bara kladdad med och alla deras väskor saknade spännen, liksom hans bälte, som föll med en liten duns mot marken när han hastigt reste sig upp. Oknytt och vättar for åt alla håll, rädda för mannen som vaknat, och han sträckte sig efter sitt svärd för att avsluta deras små liv. Det fanns dock vättar som inte tänkte ge upp hans vackra halsband, och dessa snappade oförskämt och raskt åt sig smycket, och satte sedan iväg så fort de förmådde mellan träd och stenar. Detta fick Björn att bli ilsken, ty om det var något han värderade mer än ölet så var det hans halssmycke, och han följde efter dem ut i mörkret under vilda, och mycket fula, utrop. Han såg inte mycket, men han hörde Agn vakna borta i lägret, med ett förskräckt utrop som lät mer som en kvinnas än som en mans, men pojken var ju inte direkt maskulin, så att säga. Detta tänkte dock inte Björn när han jagade efter vättarna, vilket var förståeligt. Han försökte koncentrera sig så gott det gick på att undvika trädgrenar och rötter och samtidigt lyckas med konsten att hålla de små varelserna inom sikte. De sprang ju märkbart fort, trots att de bar på sin väldiga last, och de rörde sig tillsynes obehindrat över skogsgolvet. Det var i sanning en ond sak att råka ut för knytt i en skog som den han befann sig i, eller oknytt i allmänhet. De var lömska och hala, svåra att få tag på, och de var fulla av otyg. Björn var dessutom fet, och att springa ikapp varelserna var svårare än han trott. Hans styrka låg inte i snabbhet, om han nu hade någon sådan alls. Därför fanns det egentligen bara en sak han kunde göra och det var att försöka kasta sig efter

smycket innan han blev alldeles för utmattad och inte orkade springa mera. Och som han kastade sig. Marken tycktes jämra sig när han slog emot den, liksom en av de mindre vättarna som kommit på efterkälken. Den stackaren mosades under hans kroppshydd, men han kunde inte bry sig mindre, ty han hade ett fast tag om sitt halsband.

*

”Om du bara är dum eller om du slog huvudet i fallet vet jag inte, men det är ju ganska uppenbart vart vi är”, svarade Björn, ganska nöjd över att få vara den som hade mest vett av dem båda för stunden. Tidigare hade det varit pojken som stoltserat med sin uppenbara nykterhet men nu verkade rollerna vara ombytta, om så bara för ett tag, tills Agn kvicknade till. För stunden verkade han ha nog problem med ett formulera ett svar, alltmedan hans blick for upp och ned från hålet i grottaket ovanför dem. Det skvallrade om att platsen de stått på dagen innan då marken rämnat hade varit tunn och ostabil, ty grottans tak hade varit särskilt tunt på platsen. Ja, det verkade nästan som det hade varit menat att vara så, tänkte Björn, när han, så gott det gick, följde grottans väggar med blicken. Dessa var släta och jämna, raka och utan underliga formationer, nästan som om någon skulle ha huggit ur grottan ur själva berget. Detta kunde förstås vara helt omöjligt, ty de befann sig under marken och det fanns inga levande varelser på flera kilometers avstånd, endast snö och bergsmassiv. Ändå var det en något gnagande känsla som fyllde Björn där han satt i halvdunklet och spanade efter något som kunde skvallra om ett befintligt liv bland gångarna under berget. Han hade en känsla av att allting inte riktigt var som det borde och det tycktes åter väldigt bekant. Givetvis kunde det lika gärna vara ett spratt som hans sinne spelade honom, ty han tycktes inte alls minnas något specifikt och om han hade haft något att göra med platsen tidigare, vilket han tvivlade på, så borde han väl åtminstone minnas något. Kanske en känsla, en plats, eller... En lukt.

Björn stelnade till en aning där han satt. Hur hade han kunnat missa den stanken? Det luktade som gammal mossa och mögel, en obehaglig blandning som fick honom att rynka på näsan. Agn verkade inte märka den till en början, men kanske berodde det på att de legat där på grottgolvet så länge att deras kroppar och sinnen vant sig vid den nästan kvävande doften. Men Björn kände igen den, och denna gång mindes han också vad som var källan till lukten. Snabbt kom han på fötter och drog upp Agn med sig, trots att denna protesterade högljutt om att han ville sitta kvar där han varit, men Björn lade en grov

hand för ynglingens mun. Han kämpade mot ett tag, innan han insåg att den rödhårige stod och spanade ut i dunklet med en blick som inte talade om goda saker. Då föll också han i tystnad och försökte följa Björns blick med sin egen, ut över stengolvet, bort mot vad som troligen var andra änden av grottan.

Ett tyst, hasande läte nådde plötsligt deras öron och Björn bleknade markant. Han visste vad det var som rörde sig mot dem och han mindes var de var, ty han hade trots allt varit där förut. Hjärtat knöt sig på ett ytterst obehagligt vis i hans bröst, som om fasan inför det som fanns där borta i mörkret var alldeles för stor för honom att ensam bära. Det var något, något som rörde sig mot dem.

”Vi kan inte stanna här, vi måste försöka hitta en väg ut”, väste han tyst till Agn, men han fick inget svar. Detta berodde förstås på att hans hand fortfarande låg över pojkens mun, och han drog snabbt bort den och torkade av den mot sina byxor med en lite besvärad min. En förolämpning kanske, men Agn verkade inte bry sig. Han skakade bara på huvudet och pekade på hålet över dem. Det var ungefär tre meter upp dit, eller mer, och i det vaga ljuset verkade det mest troligt, och om de skulle komma tillbaka upp och ut den vägen så skulle de behöva en stega.

”Jag kan stå på dina axlar, då når jag upp.”

”Och hur skall du få upp mig sedan? Jag tror knappast att du orkar lyfta upp mig härifrån och jag tänker inte hjälpa dig upp om jag blir kvar”, svarade Björn tyst innan han tog tag i pojkens ullmantel och drog honom med sig, in i mörkret och bort från ljuset. Med all säkerhet skulle de gå vilse, men Björn hade anat vart väggen var och snart kunde han känna dess något skrovliga yta mot sin hand. Det var som att leka blindbock, fastän denna gång var rollerna nog ombytta. Hasandet bakom dem upphörde för ett slag, men det följdes kort därefter av ett gutturalt läte som varken lät mänskligt eller animalistiskt. Det var något helt annat som var bakom dem. Agn hoppade till vid ljudet och skyndade på sina ostadiga steg och det bör sägas att han höll sig fasligt nära Björn efteråt. Det var kanske bäst så dock, ty ju längre bort de kom från hålet i taket desto mörkare blev det och det dröjde inte länge förrän de fann sig i totalt beckmörker. De skyndade dock vidare i hopp om att stöta på ett ljus någonstans, vilket såklart var en befängd förhoppning. Båda visste egentligen precis i vilken slags fara de var, ty gångar i bergen kan vara hur långa som helst och snirkla sig runt i långa labyrinter av gångar som aldrig tycks ta slut. Men Björn hade som bekant en aning, och om denna var korrekt så skulle de stöta på ljus förr eller senare. För stunden tycktes det dock bli senare och det dröjde inte

länge innan de båda var trötta på att skynda genom kolsvarta gångar, och Agn hade åter börjat klaga på värk i huvudet. Björn kunde själv inte förneka att det började bli ansträngande och hans eget huvud kändes som om det höll på att gå sönder i flera tusen bitar, som om det skulle sprängas om han tog ett endaste steg till. Därför stannade de upp där de var och tryckte sig tätt intill väggen. Agn sjönk ned med ryggen mot denna och lät släppa ifrån sig en avgrundsdjup suck. Björn följde kort därefter och i mörkret satt de därefter bredvid varandra i några minuter, eller timmar, det var omöjligt att säga hur lång tid som gått ty det fanns ingen sol att förhålla sig till. Kanske var det till och med redan kväll? De hade inget begrepp om tiden längre, vilket jag inte tror att du heller skulle ha om du hade varit i deras kläder. Men så yttrade sig Björn, och tystnaden blev lite mer uthärdlig.

”Nu vet jag vart vi har hamnat. Jag har varit här förut och jag har en aning om vad som följer oss, eller i alla fall vad som fanns i den där grottan”.

Agn såg på honom i mörkret, trots att allt hans ögon uppfattade var den trötta siluetten av en man som druckit och ätit lite för mycket. Det var kanske bäst att de inte såg varandra tydligare för stunden, ty de satt alldeles för nära för att det skulle vara behagligt och acceptabelt. Mörkret hade dock förvandlat dem båda till två små räddharar, och sådana höll sig aldrig långt ifrån varandra.

”Vad?” Kom det nästan bajsnödiga svaret från Agn. Han var så spänd av skräck och förväntan inför avslöjandet att han knappt kunde tala ordentligt, eller så berodde det på något annat, kanske obehaget av att sitta så nära någon som man knappt kände, och som dessutom var en fet man med skägg och svärd (dessutom var de ju båda vuxna, eller nästan, män, och det var nog sagt med det).

”Troll. Stora håriga troll”, sade Björn, och det fanns nog en viss dramatik i hans röst, trots att han höll den lågmäld och viskande. Han ville ju inte locka till sig det som förföljde dem, ty det visste han att de fortfarande gjorde även om inga ljud ännu kunde höras.

”Som du då?” Agn brast ut i ett skratt som fick Björn att förfärat slå sina händer om pojkens mun. Han borde ha varit arg, och det var han nog någonstans under oron, men för stunden var han mest rädd att någon skulle finna dem där de satt. Agn visste det ju inte men trollen som bodde i Bergen var inga dumma troll, inte som de som brukade kasta stenar mellan sig för att det var roligt och inte sådana som sökte sig ned till människornas byar om det inte var alldeles nödvändigt. Dessa var istället lömska och mer lika drakar till sinnet än vad deras fränder var. Helt säkert berodde detta på att något ändrats i Bergen

efter att draken kommit dit ty innan dess hade ingen någonsin hört om troll som organiserade räder mot hela byar och stal allt guld och silver de hade. Det var giriga troll, och Björn mindes genast vad det var för glitter han sett längs bergsväggarna när de vandrat genom klyftan. Sist han varit där hade han varit yngre och i bättre kondition (för att inte säga smalare) och hans syn hade varit bättre. Det hade förstås varit ädelstenar, sådana som trollen plockat så gott de förmådde ur bergets sidor för att lägga på sin massiva hög med skatter som fanns någonstans i tunnarna som de befann sig i. Björn ville inte tänka längre än så, ty han var rädd att allt för besvärliga minnen skulle återvända varifrån han gömt dem, därför sade han inget om det, utan tog bara bort sin hand från pojken mun igen. Denna drog häftigt efter andan men skrattade inte mer och kom heller inte med några förolämpningar. Istället förblev han tyst, liksom Björn, och de båda satt där i mörkret invid bergsväggen och vilade sina trötta lemmar. Då och då hördes det samma hasande läten som tidigare borta i den större grottan, för av ljudet att döma så antog Björn att vad de hamnat i nu var en smalare gång och inte ett stort rum. Inget troll, eller vad det nu var som hasade omkring i mörkret, kom dock förbi dem, vilket var tur, ty hade de gjort det så hade Agn och Björn genast blivit sedda där de satt. Ändå kunde de inte låta bli att stelna till varje gång de hasande ljuden hördes och Björn hade blivit obehagligt medveten om den hand som hårt höll i ärmen på hans tunika. Ledsam nog hade han inte hjärta att säga åt Agn att släppa taget om hans kläder, eller kanske inte lust till det. Hur det än förhöll sig så satt de där på helpänn samtidigt som de försökte vila, något som inte gick alldeles för bra. En slags halvslummer var allt de båda förmådde falla in i, och kanske var det bäst, ty Björn snarkade ju så fasligt.

Tania Ezpeleta Dahlin

Mjölkmage

Mjölkmagen brer ut sig.

Den tar två hela säten.

Blickar från en tokig gubbe.

Ni vill se mig, röra vid mig.

En tant sitter en bit bort. Jag ser inte hela hennes kropp. Jag undrar om hon också har mjölkmage. Jag hinner inte fråga för nu kliver hon av.

Jag sitter bredvid en man. Han är svår att placera och jag måste placera. Det är nyttigt, för ibland får man motsatsen bevisad och då blir man chockad och har lärt sig någonting.

Han har samma frisyra jag bar som liten; uppochnervänd potta. Frisyren gör honom äldre än vad han egentligen är. Egentligen är han nog inte mer än tre. När jag var så liten åkte jag inte kollektivtrafik själv. Jag söker hans vuxna tillsyn men finner ingen. Att ingen reagerar på denna pojkes unga ålder och ensamhet. Kanske är det frisyren som lurar er.

Mjölkmagen breder ut sig, tar två hela säten. Jag blir förvånad över min expanderade storlek men låter den inte hållas. Frihet kallas det. Gylfknappen är borta sedan länge. Den lilla mannen mitt emot har aldrig sett en kvinna växa på detta vis förut. Hans små ögon blir runda som klot och med öppen mun kan jag se hans mjölktänder spreta åt alla håll. Stackarn kommer bli vanställd i munnen. Jag funderar på att ge honom visitkortet till min tandläkare. Det kanske är oartigt.

Får blickar från en tokig gubbe. Jag säger tokig för han är uteliggare och alkoholist. Jag får lust att möta hans ögon och hålla kvar. Jag ångrar mig, tänk om han säger något opassande.

Nu måste jag stödja benen mot sätena mitt emot mig för att jag ska lyckas hålla magen i styr. Jag tackar gudarna att den lilla mannen har stigit av, annars hade han varit begravd under min mage.

När jag tar upp firsitsen då glör du allt inte gubbe. Blickarna ni riktar mot andra hållet är ansträngda. Ni vill se, röra vid mig.

En fru vid sidan om vill säga åt mig att dricka laktosfritt men vågar inte.

Sara Östergren
Mord – av Svante
Din guide till en undanskymd konstart

Innehållsförteckning.

*Hur du uttrycker dig
genom mord.*

Ytterligheten.

En extrem närvaro.

Två steg.

Tankens framåtanda.

Detta handgripliga.

Världen är full av motiv.

1. Konstformen i sig
*en personlig anknytning samt en hyllning till mord som konstform,
hur den är överlägsen andra uttryckssätt*
2. Förberedelse och planläggning
hur man förbereder sig själv mentalt och praktiskt
3. Val av miljöer och motiv
*råd om var man bestämmer sig för att vara,
och vad det är man skapar*
4. Bemötandets konsekvenser
*hur man undviker att bli inlåst eller dömd samt hur man ska
hantera det om detta mot förmodan skulle ske*
5. Överlevnad
hur man får budskapet att överleva trots reaktioner

1. *Konstformen i sig*

Inledningens vägsäl, ett oupptäckt dike eller av en auktoritär utstakad väg.

För att inte skapa förvirring bör jag gå rakt på sak: detta är en bok att antingen blunda för, eller att blunda för och sedan uppröras av. Mycket få utvalda kommer stundtals att snegla med vidöppna ögon, och mycket få utav dem kommer att vända sig mot den igen med en förändrad blick. Titeln på denna bok kan inte gärna missförstås: det du håller i dina händer är en guide som omskriver den undanskymda men därtill inte glömda, konstformen att mördra. Vad jag som författare vill poängtera är att verket inte främst tillhandahåller information om *hur du begår* ett mord, för sådant är hädelser mot det konstnärliga i handlingen, nej utan detta är en beskrivning för *hur du uttrycker dig genom mord*. Jag hoppas för all del att läsningen kommer dig till nytta, praktiskt likväl som inspirationsmässigt.

Det kan tyckas långsökt, att mord i sin födelse och under sina första stappande steg i människans historia, var konst. Jag vill poängtera att detta inte är någonting som kan övertygas i och med mina ord, men jag vill ge dig ett smakprov.

*

2. *Förberedelse och planläggning*

Predikan

Att bege sig in på en vacker promenadväg där spännande möten kantar dina fötters framled, i form av intryck; en blommas symetriska öppenhet, ett gnisslande skärande ljud från varstans något mekaniskt, en vision om enkelheten när ett grönt friskt löv plötsligt faller död ner till marken... Allt detta förvillande medför en invaggnings om att du är på rätt väg, att du spatserar utom fara. Detta är ditt mest sårbara tillstånd. Prepareringen och iordningställandet utgör den väl balanserade grunden för dina konstverks slående styrka, vare sig motivet ska utstråla just kraftfullhet eller fragilitet. Det kan lätt missuppfattas att ren spontanitet är vad som krävs för att ge ett intryck av en impulsiv manövrering i sin skapelse, men då tar man fel. Även i det fallet fordras en genomtänkt planering, och ett säkert upplägg innan frambringandet slås i kraft. Jag skulle sträcka mig så långt som att säga att *förberedelse och planläggning* är den mest betydande delen i den kreativa processen! Den övervinnliga känslan av att ha utfört en genomtänkt plan till punkt och pricka, tyder på ren konst-

närlighet, därför att allting var förberett, ingenting hamnade där utav misstag som du efteråt hävdar var manat ur ditt inre geni, såsom många så kallade klassiska konstnärer gör i dagens läge. Till och med ett djur kan skapa saker av misstag, skillnaden är att en människa skulle ta åt sig äran av det i efterhand.

Att förbereda sig innebär två steg, först det fysiska och praktiska som förvisso är av stor vikt, men den avgörande tyngden som bringar vägen till jämvikt är din mentala förberedelse. Det finns ingen egentlig tid för när man är redo, det kan handla om unga dagar men aldrig är det heller försent, även om vissa konstnärliga företeelser har sin maximala spännvidd då åldern inte står på sin höst. Jag själv har fått frågan många gånger, och mitt svar är att jag av misstag leddes in på vägen under barnsben, någonting jag tackar himmelen för idag.

Tankens sammansvetsande framåtanda

Det är att jämföra med hur en maratonlöpare förbereder sig själv för ett lopp, koncentrationen stiger och ångar runt om kroppen som en aura. Timmar av förberedelser är vad som lämnats bakom och nu återstår slutnumret. Det är inte underligt att benen skakar eller skalpellen vrider sig i handen i sekundens tvekan, du kommer svettas, ångra dig och åberopa din större makthavare. För att inte förgripas och svälla över av de starka känslorna i budskapet som ett mord medför, behöver din strategi vara sådan att du som är ovan, förblir avtrubbad under skapandet. Man vill inte förledas in i överväldigandet utan bibehålla sin skärpa för att slutföra verket. Det finns ingen särskild metod för att bevara distansen, detta är individuellt men ha i åtanke att resultatet är vad du strävar efter, din lyriska ande blir först tillfredsställd när mordet är genomfört och buskapet kommit till sin rätta.

Detta handgripliga

Hur man ska förbereda sig i praktiska vägar beror självklart på vilken utbildning man ska utföra, och de allmänna råden slutar och börjar med planering. Det krävs en förmåga att känna av situationen och inte lämna någonting till ödets förspillning, att ta hand om alla detaljer och upprepa numret gång på gång i ditt huvud. På sätt och vis tenderar de fysiska förberedelserna till att variera sig utifrån de enskilda fallen, så utrustningen finns egentligen ingenting att berätta om. Det viktigaste är att inte överstiga sin budget eller förmåga att hantera den. Var nog.

*

I bevekelsegrundernas värld

Fler än en gång kan man förfäktas här: att vägen till gott konstnärligt mördande främst går genom läran om motivet än om skickligheten att fånga den. Det blir sällan ett perfekt resultat om man spontant genomför en skapelse som man ens kan förklara eller ännu mindre har införskaffat sig kunskap om. Man gör inte ett betydelsefullt konstverk av det man inte känner till, alltså av det utvalda offret och de medel man behöver för att genomföra mordet. Det är en iakttagelse som är gammal, och Linné var en av de första som yttrade sig om detta fast naturligtvis på helt skilda grunder, således sade han ”Man njuter av det man vet någonting om”

Det finns otaliga sätt att dokumentera sitt alster eftersom konstverket knappast är bestående, nej i motsatt förhållande är det oftast en scen man är ute efter att bevara. Detta är varierbart men filminspelning, ljudupptagning och fotografering är de mest lämpade. Sedan finns det andra tingestår också, som att lämna ett offer i offentligheten, så kallad publik konst, eller en skulptering eller förfinade varianter av målning utav offrets blod till exempel. Det är du själv som bestämmer dina gränser, men oavsett vad du väljer att skapa så lägger kunskapen om hur du ska gå tillväga, grunden för ett lyckat och påföljdsfritt konstverk.

Jag vill i nästkommande stycken bidra med några klassiska miljöer och motiv till din kommande samling, och ge en inblick i hur man ska tänka rent praktiskt för att utföra dem.

Den hetlevrade leverationen

Bränningar har varit en avrättningsmetod sedan mannaminne. Då eldens egenskaper först upptäcktes har de gyllene lågorna och dess slående hetta, ingivit fruktan i alla varelser likt en instinktiv manövrering. Det finns många sätt att utnyttja detta element, men vad man bör tänka främst på är miljövalet och sedan anpassa själva dokumenterandet efter det. Min åsikt kanske framstår förefalla i takt med det bekvämaste alternativet, men just bränningar kan ha en drös komplikationer. Här diskuterar två alternativ för en grundläggande inblick:

Intimitet...

Ett närgånget perspektiv kan framkalla en särskild känsla om vi utgår från att filminspelning, fotografering eller ljudupptagning är dokumentationen. Vad man under alla omständigheter måste ha i åtanke är den enskilda säkerheten,

det vill säga skydd från rök, lukter hetta eller dylikt. Även teknisk utrustning kan fördäras om man inte försiktig. Är man ändå mån om förtroligheten och närheten till bränningen vill jag ge några säkra alternativ som förvisso kan bli kostsamma eller omständiga, men med planering och en god vilja så är det inget hinder:

Brandsäkert glas – ett alternativ som kommer att fungera som en bur. Glaset smälter inte som plexiglas och spricker heller inte vid hög uppvärmning. En mycket stilren sådan och som dessutom skapar många förtroliga chanser att filma ur olika perspektiv. Offrets roll kan varieras beroende på vilket budskap man vill bibringa, jag hade för ett antal år sedan byggt upp en bur och lät den levande människan vara fri att röra sig i buren när elden bröt ut. Fastfästningar eller på andra sätt olika sorters uppriggningar är lika möjligt det med. När buren byggs bör väggarna i glas vara väl tätade, och marken vara grundad på ett säkert material såsom betong eller plåt för att förhindra eldsvåda även utanför burens placering. Taket är ett fritt val, om glas placeras även där så kommer buren snabbt att bli rökfylld och orsaka syrebrist, vilket kan vara en medveten detaljering, men vill man ha en klar och ostörd bild är gallertak ett alternativ. Materialet bör självklart vara i järn eller stål, såsom brukligt för gallerstänger.

När det kommer till tändningen av elden kan man välja olika alternativ även där. Dieselvåta golv och väggar fungerar utmärkt och har en långsammare antändningstid från det att stickan nuddar vätskan till dess att brasan faktiskt brinner. Även offret bör vara indränkt i diesel vid ett sådant experiment. I övrigt är det bara att använda sin fantasi och en genomtänkt planering som omfattar de praktiska dilemman man kan ställas inför. Detta gäller såklart de vackra och betydelsefulla enskildheterna som man kan välja att ta användning av. Att fylla buren halvvägs med kol kan ge rätt önskvärd effekt, likaså en utplacering av symboliserande föremål tillsammans med offret, eller varför inte andra levande varelser samtidigt. Allting utgår ifrån principen att centralisera ditt budskap med konstverket och därefter förkroppsliga genomförandet.

... eller distansering

Detta är en metod alltså lämplig för dokumentation på avstånd, och då blir omständigheterna desto mindre påtagligt försvärande. En brand på långt håll kan vara oändligt vacker, och lika många variationer på motiv. Det enda man ska ha i åtanke är att säkra miljön där branden ska utspela sig och sedan bege sig till ett passande ställe att iaktta eller föreviga skapelsen. Jag vill ge några förslag som du som läsare själv får välja att inspireras av och utveckla på detaljnivå:

Upphängning – En brand som utspelar sig uppe i luften är både en originell och åtråvärd syn. Det finns olika alternativ för detta vartefter man bestämmer sig för att vara, i naturen passar sig träd mycket lämpligt eller i industriområden, en lyftkran eller höghus. Vad man borde vara medveten om är att upphängningsanordningen måste vara brandtålig så att inte offret oväntat faller ner under akten. Resten är upp till dig som utövare, vilken årstid eller tid på dygnet, den svarta natten som plötsligt lysas upp av brinnande konst, eller på balkongen från ett höghus iakttagen från långt avstånd. Ska filminspelningen ske underifrån eller ovanifrån, i jämnhöjd? Vilket tillstånd ska offret vara i, vad ska denne bära och ska branden vara explosiv eller långsam. Föreställningsförmågan äro obegränsad.

De drunknade sanningssägarna

Fenomenet vatten har en mångsidig innebörd för oss människor, den förknippas med liv men således lika mycket som död och olycka. Att använda vatten i konst blir därför till en självklarhet eftersom det ligger vår natur så nära. Det finns otaliga exempel på hur du bäst utnyttjar detta förträffliga fenomen men jag väljer att berätta om endast några.

Ett akvariums angelägenheter

Så som det låter är detta en heltäckande vattenmiljö som offret utsätts för och går ut på principen att hela kroppen eller huvudet förses i vatten. En bur kan komma väl tillhands men kanske ännu vackrare är en upphängning av ett slag där bara huvudet doppas i ett akvarium. En position där offret har möjlighet att röra på nacken ger en illusion om att denne har möjlighet att stundtals hämta luft vilket skapar en större kontrast till motivet. Jag fullföljde ett sådant konstverk men med flera rov samtidigt som i en sprattlande koreografi blev inspelade i en spegelsal.

Från vatten till vin

En form av publik vattenrelaterad konst är att använda sig av offentliga vattenmiljöer. Det mest självklara är fontäner som man under natttid låter stänga av varpå en anordning för offret att spännas fast vid blir placerad på den mittersta ledningen där vattnet forcerar upp. Placera ett stycke presenning ovanför din kreation så att du på lämpligast vald tid under dagen sätter på vattnet igen och om fontänens vattenstyrka är stark sker samtidigt en sönderslitning av offret och dennes blod blir en del av vattenfyrverket. Med många uppriggade kameror kan man dessutom urskilja förbipasserandes reaktion när detta också

sker, kanske är det några som har satt sig ner för en fika vid fontänens bänkar och stilla undrat om fontänen är under reparation. Kreativt!

Luftens lustar

Andra element som man kan experimentera med är kvävningar i alla dess former, brist på syre eller starka luftströmmar som bokstavligen får offret att tappa andan, är några sådana företeelser. Här är din begränsning återigen den egna fantasin, men jag är villig att förse dig med handledning.

Det finns en enkel matematik i att ett syrefattigt logi försätts i en än mindre andningsvänlig situation om utrymmet berikas med ett par lungor tillhörande ett panikslaget offer. Därifrån får du själv spåna på idéer. Personligen tycker jag att göra en ljudupptagning av någon som förses med alldeles för mycket luft är en oförglömlig symfoni. En omkopplad dammsugare fungerar utmärkt om insuget byts ut mot ett utsug. Placera slangen i munöppningen och förslut eventuella glipor. Det finns en panik i offrets ögon som milt uttryckt är värt att dö för, det blir otroligt vacker skärpa i sådana bilder. Och ljudet som du spelat in kan mycket väl kombineras i ett collage tillsammans med fotografierna som placeras i ögonhöjd på betraktarna.

Det sista elementet

Jordens makt är stor och förknippas ofta med begravningar. Av jord är du kommen och åter ska du förbli jord, är en sammanfattning som verkligen placerar din konst i ett välförtroget sammanhang. Till jord hör självklart sand och båda dessa är ett medel som kan utnyttjas flitigt. Kvicksand är för många en barndomsdröm, att sakta sjunka neråt utan att ha möjlighet att vare sig simma eller ta sig uppåt. Även sand blir svårt att ta sig levande ur och föreställ dig bilden av ett timglas som i långsammaste mån tar tid på ett offers sista stund i livet... *Din tid är liksom alla andras räknad*, passande för någon som försummat sin familj i förmån för företaget! Ytterst ironiskt.

Avslutningsvis – Det eviga mantrat

En förnuftig iakttagelse motsvarar resultatets framgång och hjälper vid över-sättningen från en enskild individs sätt att handskas med sitt liv, till ditt sätt att framställa livet efter du har tagit det. Men som vanligt är det svårt att se möjligheten, men inte att förneka det exalterande i det hela! Angående tillvägagångssättet och tekniken är mitt konstanta råd som många andra hantverkare: Övning! Övning! Övning! Det gäller att använda den inre synen, vilket låter religiöst och inte alls vad jag menar, men faktum är att man får

försöka tänka sig hur denna bit av levnadsverklighet också kommer att se ut i en mycket mer befintlig verklighet, fast nu såklart i död form. Min poäng är hursomhelst att frågeställningen inför motivet du har valt inte bör vara: hur skall jag kunna återskapa detta i sin värdiga form? Utan snarare: vilken metod, vilken teknik kan tänkas och vilken effekt skulle möjliggöra det budskap jag vill få fram?

Kim Berglund

Airi

Airi.

Din melodi hade rytm.

Dina sår blev min lycka.

Du gjorde mig troende.

Airi, om jag visste bättre.

Som ett värmeskåp

med trasig sladd.

Skulle aldrig be om mer.

Som en melodi, din början med mig var som en melodi. Det regnade och din melodi hade rytm. Regnet som slog mot gatan var din rytm, en tom gata din början och min närhet ditt slut. Du var alla toner däremellan.

Jag hade precis missat sista bussen och mitt hår klibbade sig runt ansiktet. Jag luktade gammal hund. Mina tunna tygskor hade gått från den vackra klarblå, till mörk augustihimmel. Först kom regnet, sen kom du.

Jag hade stått tillräckligt länge i regnet för att inte bry mig om hur blöt bänken var. Som att doppa rumpen i en isvak. Ändå frös jag inte. För två meter ifrån mig kom en liten figur i brun jacka springande, halkade och ramlade precis vid mina fötter. Vid mina mörka augustihimlar ligger något brunt och blött och det tittade upp mot mig. Dina ögon som två världshav och nu känns allt annat torrare än det någonsin gjort och i din blick såg jag två svarta solar. Mina augustihimlar såg ut att klarna.

Du tog dig och dina sår hem till mig. Du placerade dig på en av mina stolar och du skapade ett hav, skapade en ocean av längtan och augustiregn. Du var varmt skakande, du var blödande, fick världsbilden på mitt linoleumgolv att få

små röda ögrupper och fick kvar- och bortglömda frukostsmulor att se ut som drunknade människor. Du var skaparen och förgöraren, fast än så länge såg jag bara din goda sida. Airi, du var min sol i sommarmörkret.

Dina sår blev min lycka. Att sitta och titta när de små öarna torkade och sedan pilla loss dem, gav mig ett sorts barnsligt leende på mina läppar. Du fick mig att känna mig så liten, men samtidigt så stor.

Ett tomt vattenglas, ett tomt hav och din melodi var det enda jag hade kvar efter ditt besök. Det och din röda halsduk. Du har delat med dig av ditt röda liv, sedan dränkte du mig. Du skapade syndafloed och du dränkte mig. Du gjorde mig troende. Airi, du sa ditt namn och du gjorde mig varm innanför bröstet.

Min telefon brukade aldrig ringa innan dig, innan dig brukade den aldrig ringa. Men 20.20 varje kväll hördes signalen och jag visste att du tänkte på mig. Du behövde aldrig säga något, för jag visste att varje kväll från 20.20 var du min. Alltid i 2 minuter, alltid i 2 minuter. Du sa aldrig ett ord, men den varma tystnaden fastnade alltid i mitt minne. Mina solskenstunder var sju i veckan.

Airi, om jag visste bättre.

Sen tog du slut för mig. Efter tre kvällar, sittandes vid telefonen, förstod jag att det var över. Du hade skapat ett hål inom mig som var tvungen att fyllas med tystnad en gång varje kväll, nu stod det tomt. Som ett gammalt vitrinskåp hos min gamla farmor, där dammet bildade mönster under de gamla glasen. Du hade dammat av mitt vitrinskåp varje kväll. Jag ville ta ut allt gammalt arvegods och krossa det mot mitt beiga linoleumgolv och kliva på alla skärvor. Du får mig att bli så jävla töntig Airi. Du får mig att vilja skratta och gråta på en och samma gång. Du gör mig till någon som jag alltid har avskytt.

Jag visste att jag var tvungen att leta efter dig. Jag visste någonstans att det här inte var slutet, och jag hade rätt. Efter tre veckors letande gav jag upp. Du hade inte gett mig något nummer eller någon adress, jag var tvungen att chansa. Ditt namn var fyra små bokstäver. För mig var det en bibel. Dock en bibel som hade svårt att visa mig den rätta vägen, till dig.

Men en dag skulle ett mirakel ske. När man minst anar det kan vackra saker snubbla rakt över en.

Så gjorde Du det åter igen. Gående över samma övergångsställe snubblade Du åter igen in i mitt liv. Lika vackert brun. Du tittade rakt förbi mig. Jag stannade mitt i gatan, stel av tvekan och förvirring. Du gick rakt förbi mig och jag vet inte vad jag borde ha sagt för att få dig att stanna. Ihärdigt tutande fick mig att vakna och springa rakt efter dig. Jag visste inte vad jag höll på med, men det här var inte något jag kunde bestämma över. Du var som en magnet för mina känslor, jag kunde inte vika av.

Jag fick tag på dig, jag fick tag på dig precis runt ett gathörn lyckades jag stanna dig och Du log förvirrat mot mig och tog mig bara i handen. Det är så jag minns det.

Du tog tag i mig och det värmdes som det aldrig hade gjort förut. Du var som ett värmeskåp med trasig sladd. Dina stötar var lika helande som förgörande.

Airi, vad folk än säger.

Ingen ville veta av mig, eller om det var jag som inte ville veta av dem, jag minns inte längre. Vi levde som i en dvala. Du gav mig tryggheten och värmen, jag gav dig allting annat. Jag minns dagar runt jul där Du var ute och jag stod och skrubbade köksgolvet en hel dag, och ingenting just då kunde ha gjort mig lyckligare. Jag visste att Du skulle titta på mig att le när Du såg det, jag visste att Du skulle tycka jag var dig värdig.

Jag vaknade från min vila framför TV:n av tunga steg i köket. Du hade kommit hem och innan Du hann säga något sa jag förlåt, rent automatiskt. Minns inte varför jag borde ha varit ledsen, men innerst inne visste jag att det inte var ditt fel. Du tittade på mig och log lite snett. Du gjorde mig varm och Du tog fram sakerna till middagen den kvällen, sen satte Du dig bredvid mig i soffan. Kuddarna sjönk ner en bit och jag liksom föll mot dig och där satt vi lutade mot varandra och tittade på Rapport. Jag blundade igen och log. Du gjorde mig varm och pirrig, och vad mer kunde jag begära?

Nästa dag ringde någon medan jag var i badrummet. Du vägrade berätta vem det var. Jag kände på mig att det vore fel av mig att fråga mer och jag gick istället fram och knöt mina armar kring din bortvända kropp. Du var stoltheten hos mig. Du var det som gav mig den värmen jag behövde.

Airi, skulle aldrig be om mer.

Petra Robertsson

Vykortstexter

I dag vill jag spy över alla.

Gick av i Växjö och i Växjö drog jag min stora väska.

*Varför lever vi dubbelliv, ett i sömnen
och ett vaket?*

Neråt landet, jag åker ner så långt jag bara kan.

Om jag kommer hem.

1

Jag drömde och vaknade med rinnande saliv på kinden.

Dagen har jag mest spenderat med drömmen och hösten, allt är sig likt, löven, färgerna fast andra bostadshus i olika moduler, andra köpcentrum andra busstider och mattider (ett minne av dig flög plötsligt förbi i huvudet)

Det är dyrt på hotellet som jag bor på, det spelar ingen roll, roll spelar att jag inte är hemma. Fast jag erkänner saknaden.

2

IBland vill jag spy över alla, en orange spya som är tjock.

Jag var ute idag och gick en promenad ner till sjön, du vet att jag aldrig badar men hade det varit någon grad varmare hade jag dykt i. Ingen sjö är sig lik den andra och den här var nog den mest olik. Fin, eller kanske vacker. Du som jämt antar att jag är oberörd av det runt omkring men fågeln och sjön var det mest berörande, mer än första dagen i skolan på lågstadiet.

Till dig och dagens önskningar.

3

Att gå upp frivilligt när man hör ett piskande regn utanför på fönsterbrädan, händer inte. Man vänder sig bara om i sängen och somnar om och så gör man en hel dag. Jag hör otroliga höga ljud från grannen intill, en porrfilm med ylande kvinnor och en man som frustar med och han ligger säkerligen i sängen understimulerad till kvinnor som simulerar.

Han och jag har något gemensamt, vi båda ser rakade kön när vi blundar.

4

Solen skiner och jag går ut, Under promenaden till centrumet började jag fundera över pensionen, obligationer och fikastunder. Jag går in på systembolaget sen går jag till sjön där det står en man och fiskar. Under kvällen vid sjön känns det som att jag sitter och väntar på någon som är försenad, jag tar ett par platta stenar och slänger så att det studsar på vattnet och samtidigt råkar jag trampa på en snigel med ett bo ryggen.

Då fick jag nog

5

Jag gick av i Växjö och i Växjö drog jag min stora väska genom stan för att hitta någonstans att sova. Jag satt ensam på en pub med min stora väska då det kom fram en tjock kille och frågade om jag bodde här, jag sa nej och han svara det misstänkte jag eftersom att jag aldrig sett dig förr

Sen gick vi hem till honom när det stängde och vi låg med varandra hela natten och jag ångrade varenda sekund, därför stannade jag bara i Växjö en natt.

6

Nu har det mesta känts som en cirkus. Idag satt jag mitt emot en äldre kvinna på tåget i kupén som sa att jag skulle passa mig noga för att titta henne i ögonen men jag ville bara vara vänlig och var på väg att bryta ut i gråt, mitt ansikte stelna och jag tittade ut från fönstret hela resan.

Sårbara jävla människa tänkte jag för mig själv om jag bara kunde stanna på en plats och sluta leta efter något som jämt ska tillfredställa mig och föreställningar.

7

Jag har gjort mig av med lite saker från väskan för att det skulle bli ohållbart att ha kvar dom i längden, jag kan inte samla på mig hur mycket som helst för minnen och vissa minns man bara bättre.

8

Idag gick jag runt och tänkte på varför vi lever dubbelliv, ett i sömnen och ett vaket. Jag tänkte också på att det kanske var dags att åka hem igen eftersom att jag verkar behövas där hemma när jag slog på mobilen igen trots löften om att inte göra det, för det skulle bara göra så att jag började tro att jag sakna massa saker som jag egentligen inte gör. Och nu har det blivit så, jag tror igen att jag saknar saker som jag inte saknar. Hur känns det?

Underbart, nästintill oförklarlig frustration utan kontroll.

9

Neråt i landet, jag åker ner så långt jag bara kan sen kanske upp så högt att jag hamnar i ett annat land. Jag stannade på tåget och låtsades att jag råkade somna och åkte längre än beräknat. Hoppas att jag inte gör dig alltför besviken med falska förhoppningar om att du och jag, vi skulle sitta hemma hos dig och jag skulle berätta allt du inte såg när jag var borta för mig själv.

Om jag kommer hem, berättar jag allt och då kanske du har en familj med ett upphängt foto på väggen och jag säger: gud vad lika ni är och du svarar: *tycker du.*

Martina Wiksten

1990 och nio år framåt

VHS-band

som rasslade när man spolade tillbaka.

Kanske var det bättre förr?

90-talet en drömtid.

En animerad verklighet tills

milleniet haffade oss

med händerna i kakburken.

Prologen av vanvett

Min största fascination

Förr, vår största last

Nostalgiberoendet vi alla lider av,

och familjens första dator.

Året var 1994; Fotbolls-VM

Kan man ha glömt "När vi gräver guld i USA"

med gott samvete?

Året var 1994; Estoniakatastrofen

Massorgen som omfamnade hela Sverige

Året var 1994; bakslag

Super-årets bakfylla

En animerad verklighet

Disneys storhetstid och datoranimationens genombrott

Lekteve

Tävlingsmentaliteten som aldrig åter

Teveserie

Så föds en ny generation kändisar

Domedagen

00-talet och alla dess försäkringar

Prologen av vanvett

Vi har alla en drömtid, det kan vara tankarna om framtiden, en del av barn-
domen, en svunnen era eller fantasier om det som aldrig hände men man för-
gäves suktade efter. Jag vågar påstå att alla har en drömtid, oavsett hur den är
utformad . En av mina största fascinationer råkar vara just min drömtid. Det
är inte det glada 60-talet, det ljuva 70-talet eller det färgstarka 80-talet. Utan
det optimistiska 90-talet. Jag har förälskat mig i 90-talet och nu har den tidi-
gare romansen utvecklats till en besatthet. Något som jag även vill hävda att
alla har, ett mer eller mindre dolt vansinne. Ett vansinne som får oss att känna
oss unika, upptagna, värdefulla eller något annat uppmuntrande adjektiv. En
psykisk störning som får oss att ifrågasätta den likasinnade världen vi är födda
och uppfostrade, men även dömda att leva i. Ett vanvett som låter vår rebel-
liska ådra pulsera.

Jag föddes, uppfostrades och formade min världsbild av detta decennium
och vill inte klippa av navelsträngen ...än. Hur kan man bara lämna sin födel-
semor bakom sig och gå vidare, utan att aldrig blicka tillbaka? Byta ut en varm
och närande omgivning till ett kargt livlöst landskap, 00-talet. Kanske sakna-
des den moderliga instinkten från hennes sida eller så var jag inte ett sådant
älskvärt barn. Men jag hade ändå hoppats på något mer, en lite påminnelse, ett
födelsedagskort eller ett telefonsamtal.

Jag höll mig kvar vid min gamla kamera och har i flera år intalat mig att
digitalkameror bara är en fluga, i somras dödförklarades min kamera, men
jag kunde inte gå vidare och sorgen kan fortfarande hugga till i bröstkorgen.
En annan intalad fluga är DVD, jag kan inte göra mig av med mina band och
VHS-spelare, jag kan inte. Mina tidigaste minnen är byggda kring mina VHS-
band, som rasslade när man spolade tillbaka och som ibland fastnade i videon.
När man var mer eller mindre tvungen att kolla sig igenom hela reklamen och
det inte fanns något som hette meny eller språkval. Det gjorde livet lite lättare
och lite mer älskvärt. Kanske kommer mitt liv inte att vara fotodokumenterat
efter sommaren 2008, men mina band är precis som mitt vanvett, odödliga.

*

En animerad verklighet

Peter Jöback kanske är känd för sin otroliga sångröst. Peter Jöback kanske är känd för sin superhit "Guldet blev till sand". Peter Jöback kanske är känd för sina musikaltalanger. Kanske är Peter Jöback känd för sin sexuella läggning. Eller är Peter Jöback känd för att vara rösten till den arabiska hemlösa pojken Aladdin i Walt Disneys film med samma namn?

Inget konkurrerade med Walt Disneys tecknade filmer under 1900-talet. Och 90-talet är inget undantag. Det fanns ett djupt budskap, paralleller till storheter som Shakespeare och det var bortom all massproduktion. Kvalité, inte kvantitet hade för första gången i världshistorien prioriterats först. Inga billiga skämt, utan riktiga filmer med kärlek. Därför var Walt Disney oslagbara, de hade praktiskt taget monopol på barnkärlek till film, vunnet utan fula spel.

Sen kom den, revolutionen.

1995. Upplägget var enkelt. En leksakscowboy med storhetsvansinne och en nytillkommen medlem i hans leksaksklan, en hypermodern robotsuperhjälte som vinner hjärtat hos hans tidigare bästa, men försummade, vänner.

Men det är något som inte stämmer, det är inte en ren Disney-produktion. Pixar? Och vad är det här? Inte Peter Jöback, utan Björn Skifs. Inga powerballader, inga lånade budskap av stora dramatiker, ingenting. Visst skulle ett Walt Disney-fan kunna köpa hela konceptet det var ju en koalition, men det var något som inte var sig likt. Tidigare filmer var lite mer ruffa inte lika finslipande, men det fanns ett djup. Oslipade diamanterna var de. Men nu var de till synes perfekta bortsett från en detalj, djupet. Karaktärerna hade bytts ut mot glas.

Datoranimationen slog till som en storm på öppet hav. Vi hade just fått hemdatorer och nu hade det redan släppts filmer. Många trodde att detta var en engångsföreteelse men de flesta kunde förutspå vad som komma skulle. Massfilmerna slår oss med öppen handflata rakt på våra babyhudslena, oskuldsfulla kinder. Kvalité är inte längre en prioritet, vår abstinens var starkare än så. Vi ville bara ha något som kunde dämpa våra begär. Fultjack var det enda vi tog. I väntan på nästa dos, nästa rus, nästa chans att glömma våra tidigare oskuldsfulla kinder, det lugna havet våra diamanter och Peter Jöbacks lugnande röst. Vi var pundare, inte värda mer än vad som erbjöds.

*

Lekteve

Lekprogrammen har exploderat i tevetablåerna de senaste åren. Hur länder utbyter programidéer går att liknas vid medeltidens byteshandel. Uppdraget är att slå störst, vara galnast, få flest tittare, mest Youtube-klipp. Flest antal arga insändare och debattartiklar i riksomfattande tidningar.

Men det fanns en tid innan, då lekteve inte var en synonym för förnedrings-skadeglädje. Då Svenssons ställde upp för tävlingens skull, inte för kändis-skapat (observera att det finns konkreta undantag), och de som redan var kända ställde upp för att de kunde bjuda på sig själva. Och det finns en oskriven lag inom skådespelarvärlden att man ställer upp för sina fans och för att bevisa att man inte sitter på en allt för hög häst. Det var bara rent mjöl i lek-programspåsen. Det fanns inga bovar i dramat, inga skurkaktiga producenter som planterade ut lömskheter för att skapa rubriker. Det var bara lagom-hel-go-nu-ska-vi-ha-kul-svenskhetsanda, inget annat.

Generationerna innan mig jämför alla tevesändningar med Hylands hörna, svensk tevehistorias flaggskepp. Det finns ingen med högre mysfaktor än Hyland, eller finns det? ”Möjligtvis”, skulle många svara och hänvisa till 80-talsprogrammet ”Gäster med Gester”. Lennart Swahn och den svenska skådespelarelliten bjuder på flamsigheter, med enkla regler. Lekteve var ett koncept som alltid kom seglande in i hamn med bravur och möttes av folkets glädjetjut. Programidé efter programidé lättade ankar och styrde mot okänt vatten för att sedan återvända med något nytt och fräscht. Samma procedur, vi stod där och vinkade som fagra ungmödrar väntades på våra sjömän.

Det fanns ett program som kom att spela en stor roll för svensk teve, det var inte bara underhållande utan lyckades hålla i sig genom ett helt decennium och bli lika folkkärt som Skansen. En lika självklar fredagsunderhållning som att Arne Weise var julvärd. Allt var som det skulle vara, och Fångarna på Fortet blir svensk teves nya regalskepp.

Det finns väldigt mycket att säga, men samtidigt känns allt väldigt överflödigt. Gunde Swan tar över redan efter första säsongen och det ger vind i segel. Agneta Sjödin blir hans folkkära styrman. Mina föräldrar var noga med att uppfostra mig och min bror till att äta husmanskost och leva friluftsliv. Men på fredagar, när Fångarna på fortet började, då var det fest. Vi kalasade på skräpmat. Sedan fick vi sitta framför teven för att följa Agneta, Gunde och gästerna på fort Boyard. Alla hjälptes åt att lösa fader Fourhas kluriga gåtor. Alla hejade

på våra landsmän. Och ropade i kör när Gunde pekade och skrek ” La Boule slå på gonggongen” eller ”Monique...” och man satt spänt och väntade på att pengarna skulle falla.

På lekis bjöd vi in föräldrarna till ett festligt arrangemang, som visade sig vara Fångarna på Fortet, fast med förskolebarn. Kanske inte lika underhållande, men det var ett bevis på hur stort inflytande Gunde och Agneta hade haft på inte bara barn, utan även vuxna. Det här var bra teve, riktigt bra teve.

*

Teveserier

De har följt oss sedan tidernas, eller rättare sagt tevens begynnelse, och vi har varit trogna anhängare och följt dem. De har stöttat oss med deras närvaro, tagit med oss till en annan värld och ibland räddat oss från vår egen. Det jag pratar om är självklart teveserier. Det började med Dallas, sen förökade sig de amerikanska teveserierna i våra tevetablåer. Efter det kom fenomenet till Sverige, och i svenskt format fick vi Varuhuset. Sen exploderade det. Som en epidemi spred sig teveserierna och vi kunde inte annat än att låta oss smittas, fångslas av en annan verklighet. Och man följde det, troget, som en hund följer sin husse, följde vi troget våra serier, våra älskade karaktärer. Ett helt nytt känniskap föddes och vi var de som födde dem, såpopera-kändisarna.

Under 90-talet fastnade tevecheferna för närproducerat och teveseriefenomenets popularitet. Kanske var vi förblindade av vår ändlösa förälskelse, för såhär i efterhand kan till och med jag erkänna en del smaklösa men minnesvärda ögonblick, där någon borde ha agerat. Låt oss ta Tre Kronor till exempel. Det var en fantastisk serie, alla kunde och förmodligen visslade med till introt. Det var en mysig småstad någonstans i Sverige, och bara namnet, Tre Kronor. Det här skulle representera Sverige, under 90-talet. Det behandlade viktiga samhällsfrågor, som rasism, barn med alkoholiserade föräldrar och kvinnomisshandel. Det här var en allvarlig serie med allvarliga problematiseringar. Men vem kan skriva en serie som bara är allvarlig, det måste ju finnas lite humor? Så tänkte säkert manusförfattarna när det fattade beslutet att nästan alla karaktärer skulle ha ett utomordentligt löjligt och skrattretande eller ob-scent namn.

Ungdomsbrottslingen Clark, har konstigt nog samma förnamn som en av Sveriges mest kända brottslingar Clark Olofsson. Och är det då en tillfällighet att den här karaktären är kriminell, det vet jag inte.

Klimax, den rullstolsburna mannen som bor tillsammans med sina föräldrar och har en liten son. Äntligen vuxen och har fört sina gener vidare, så bor man kvar hos pärenen, vilket... antiklimax.

Kommissarie Kassler, jagar skurkar och bekämpar brott i det lilla samhället och går under köttprodukten och namnet Kassler. Detta gör inte denna bittra karaktär till tillräckligt komisk för manusförfattarna, vilket gör att han även pratar finlandssvenska.

Sen har vi upplösningen av hela kontentan. Sista avsnittet av serien, och nästan hela Tre Kronor är hållna som gisslan av en psykiskt störd man som tidigare varit präst. De kommer inom en snar framtid att sprängas i luften av mannen, och vad är hans namn? Sten Frisk.

Vi visslade introt.

Det går inte att förneka.

*

Domedagen

Tio... nio... åtta... sju... sex... fem... fyra... tre... två... ett... Crescendo. Nu tar det slut, detta är vår domedag. 1000-talets människa var inte anpassad för ett millenniumskifte. Vi har överlevt pesten, två världskrig, en börskrasch, ett flertal folkmord, men ett millenniumskifte? Det här var inte västvärlden beredd på. Jesus hade påbörjat denna räkning, skulle han lämna sin gudfaders sida för att rädda sina tidigare vänner, mördare och tvivlare?

Visst var vi rädda, det var vi. På andra sida lurade faror vi inte vågade föreställa oss. Det fanns hot om att en meteor närmade sig jorden och skulle pulverisera hela planeten. New Age-troende hävdade att 2012 är mänsklighetens apokalyps. När sedan IT-bubblan sprack tappade världen fotfästet och nu riktade sig oron till något som vi inte ens hade skänkt en tanke åt, datorerna. Vad skulle hända med alla datorer?

– När 00-talet inträffar kommer all data att raderas ut på grund av att inställningarna är anpassade till 1900-talet, det var experternas uttalanden. Och vi, vi köpte det. Ingen ville offra denna nymodighet till dess tragiska öde. Vi hade ju knappt fått chansen att smaka teknikens sötma, och nu hade Millennium häffat oss med händerna i kakburken. Som att stjäla godis från ett litet barn, men vi hade redan stoppat in klubborna i munnen, när vi blev bestulna. Nu stod vi där som sockertörstande ynglingar. Detta kunde betyda slutet, medan allt vi ville var att ha mer, mer, mer.

Vad händer sen?

Det vet nog alla, försäkringsbolagen öppnar en godisaffär. Är det något som kan rädda oss från en undergång så är det hoppet om att i efterhand kunna ta ut det på försäkringen. Man försäkrade sin elektronik och hånskrattade åt de stackarna som inte gjorde det. ”Haha, vilka imbiciller, de kommer att gråta floder över sin teknik, rätt åt amatörerna.” Så skrattade man åt de stackarna som vågade riskera sina bekvämligheter av ren snålhet. Men var det verkligen snålhet, eller hade de genomskådat bluffen? Det kommer nog omvärlden aldrig få veta, men vad man däremot fick lära sig var att ett gammalt ordspråk överlever allt. Skrattar bäst som skrattar sist. Och jag kan stoltsera med att min familj var en av dem som skrattade bäst, och sist.

Vad jag var mer rädd för var vuxenvärlden, än mänsklighetens utrensning. Jag fyllde dubbelsiffrigt och gick från att vara ett mer eller mindre könsneutralt barn till att bli en tjej. 90-talet var över och nu väntade sig resor i livet, jag hade inte levt klar den bofasta delen än, och nu var det redan över.

Jag kanske aldrig kommer att uppnå känslan över att vara herre på täppan igen. Vara högst upp på 90-talets hierarkiska steg. Det var jag och min årskull, mina kamrater, mina män. Vi var en sammansvetsad brigad som kunde stå emot det starkaste artilleri. Utan en given ledare ledde vi varandra genom svårigheter. Vi krigade mot åttiotalisterna och de resterade nittiotals-arméerna, men i slutänden nådde vi vårt Waterloo. Vi var tvungna att kapitulera och se oss besegrade. Eller? Jag känner mig sviken och övergiven, lämnad att förblöda på krigsfältet. Var tog respekten för en gammal krigshjälte vägen?

Anna Engvoll

Eva och Manne

Manne dog fast han levde.

Ring, ring, ring, ring, ring, ring, ring.

Varför svarar han inte, han vet att han måste.

Lämna mig inte Manne,

inte utan att kämpa mer.

Du kan väl äta lite i alla fall?

På söndagar brukade Eva vanka av och an i lägenheten medan Manne låg i fätöljen och sov tungt med sin lilla kropp. Ganska ofta hade hon dödsångest både för hennes och för hans skull. Hon undrade hur skört det var, och när det skulle ske, den alltidvetande övergången där hon skulle gå från klappande till att aldrig mer existera. Hennes kropp skulle bli kall och stilla och ögonen tomma...

Manne! MANNE! Snälla vakna, jag vill prata med dig. Brukade hon säga och ruska honom försiktigt. Manne grymtade lite och vände sig om, han sov större delen av tiden.

På jobbet den tisdagen tänkte hon på hur lätt det kunde vara att passera men också hur lång tid det kunde ta. Hon hade undrat varför inte livet gav med sig när någon som Manne verkade önska det. En del dör framför en bil på gatan, Manne dog fast han levde. Hans ögon var redan tomma och hans kropp kall, men hjärtat slog och bultade så gott det orkade, det gav inte med sig.

Eva hann tänka mycket, för på hennes jobb krävdes inte mycket mer prestation än det. Inte för att hon inte trivdes med sitt jobb, men det var det att det fanns för mycket tid. Eva sitter i spärren, både i Slussen, Gamla Stan och

på Medborgarplatsen. På måndagar, tisdagar och onsdagar halv nio till fyra i Slussen, torsdagar tio till fem i Gamla Stan och fredagar åtta till tre på natten på Medborgarplatsen.

Idag var det onsdag och Eva hade hunnit tänkt igenom hela veckan och på Mannes ätstörningar och sedan liv och död. I en medveten efterström av ideal så var Eva personen som inte borde ha konsten att leva, inte om man jobbar i spärren och har ganska tunga bröst på magen.

Eva var inte idealistisk, men hon var heller inte fulare eller mindre levande för det, hennes hjärta slog och det var liv för Eva. Att blanda ihop lycka och sorg med hjärtslag gjorde hon inte.

Många nätter låg Eva med en kudde tryckt mot munnen, andningen så häftig att den tjöt och hjärtat som slog tredubbelt vanligt, hur kunde hon veta när det var hennes tur? Eller när blev det Mannes, som var där mittemellan?

Ring ring.

Hej

Hej

Hur mår du?

Sådär, som vanligt. (Grymt, host), hur mår du?

Jaaaa, jag mår väl också som vanligt. Dåligt med folk idag så det blir mycket av tid till inget

Hm..mmm

Har du ätit något idag?

(Tystnad)

Manne, snälla, det är viktigt att du pratar med mig, jag behöver det. Även om du inte gör som jag önskar

Nej, jag har inte ätit

(Lång suck, fast en god suck)

Okej.. eem, men aa. Jag köpte nektariner igår, du kan väl försöka äta en sådan i alla fall. Den innehåller vatten och vitaminer

Mmm, kanske det

Jag ringer när jag åker hem

Mmm

Jag älskar dig Manne

Jag älskar dig också

(Klick)

*

Eva var riktigt förbannad, att tänka att Manne hade valt sida trängde hon bort genom att tänka argt.

Hela Midsommarkransen susade förbi i ögonvrån, Eva sprang som om det var döden som jagade henne.

SMACK.

MANNNEEEEEEEEE!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! MANNE!???

Eva rusade runt i lägenheten och fann till slut Manne under en filt på soffan, bredvid låg en halv nektarin och en massa skal. Hon ruskade honom hårt men ömt.

Vaaa, vafan, vad gör du? Manne tjurade in ögonen i henne.

Eva började skratta och gråta med en gång och la ner huvudet på hans revben.

Gör aldrig så igen, lova mig det, lova, okej? Hahaha, GÖR ALDRIG SÅ IGEN, ADRIG I HELVETE MANNE, VAFAN TÄNKER DU MED???

Manne tog henne hårt runt ansiktet, med så mycket styrka han kunde. Manne kollade in i Evas ögon, och la henne sen tätt intill och där grät hon tills hon somnade.

Jag kokar lite ägg och sparrissoppa, blir det bra?

Hrrmm, mmmmm

Du kan väl äta lite i alla fall? Smaka...

Hrrmm, mmmmm

Manne hade blivit rasande när han insåg vad han skulle göra på spat mer än att koppla av, Eva hade pratat och pratat och till sist gick han med på att försöka. Det var visserligen en halv vecka kvar, men Eva hade bestämt sig för att det var bättre att berätta så snart som möjligt, en överraskning hade nog gjort honom ännu argare. Varje dag den resterande veckan på jobbet kändes som att sitta av tid. Eva var trött efter en lång periods arbete, ville ha semester och lite yta att må bra på. Dessutom tog det mycket, hon var inte bara den enda ekonomiska inkomsten, det var allt. Handla mat som ruttnade för det mesta. Städa lägenheten. Och ibland, fast det hade hon aldrig vågat tagit upp med Manne, ibland kunde hon känna att det var som att ta hand om ett barn. Varje gång hon fick det känslan så blandades den med avsmak. Det sved i samvetet att tänka så för hon visste hur mycket Manne skulle hata att hon kände så. Det var inte hans avsikt och därför fick hon egentligen inte. Men hon kunde inte kontrollera sina känslor, och någonstans ville Eva inte heller göra det.

På fredagen klockan halv fyra på natten låste hon upp sin lägenhet och gick

in. Ögonen var tunga av sömn och kroppen mör efter natten och all den fylla den innebar. Hon slängde av sig kläderna på soffan, kliade sig på kroppen och drack ett glas vatten. I sovrummet låg Manne, med kroppen vänd mot hennes sida av sängen. Hans mun var öppen och en liten strimma dregel mynnade ut till en mörk fläck på kudden. Eva kröp in under sitt täcke och la sig nära hon kunde utan att nudda honom. Hans andedräkt pustade in och ut och luktade illa, men Eva låg kvar. Liggandes intill hans mun med dom små andetagen mot hennes ansikte och med handen på hans kindben kunde Eva somna gott. En dag till...

Eva vaknade nästa morgon vänd bort från Manne. Snabbt vände hon sig tillbaka och möttes av hans leende. Hon log tillbaka.

God morgon

God morgon älskling

Hur är det?

Det är bra, jag somnade tidigt igår. Med dig då? Du borde sova mer

Jaa, jag är ganska trött men jag vill inte sova bort hela min första lediga dag.

Det har jag gott om tid med

Du är så fin Eva

Eva suckade djupt och kände sig lycklig. Manne sträckte fram handen och tog bort lite morgongrus från hennes öga. Han låtsades svälja den lilla klumpen och Eva brast ut i ett rop, Manne höll sin lilla kropp och skrattade.

På måndag morgon gav de sig av tidigt. Eva beställde en taxi och packade i bilen, sen hjälpte hon Manne ut. Han hade haft kryckor dom senaste månaderna, men dom hjälpte inte lika bra längre. Bilturen skulle ta fyra timmar. Manne somnade ganska snart och Eva lutade huvudet mot handen och tittade på landskap som blixtrade förbi. Hon kände sig tom.

Det visade sig till och med gå bättre än väntat. Manne hade skrattat mer än vanligt redan första dagen och kommunikationen mellan dom båda var bättre. Första natten låg Eva och såg upp i taket med Manne under sin arm, på sitt bröst.

Manne

Mmm

Vi har varit med varandra väldigt länge nu

Ja, det har vi

(Eva vände på sig så hon låg med ansiktet mitt emot Mannes, med en arm runt hans beniga mage)

Och Eva, jag skulle kunna fortsätta att leva med dig, så länge jag lever
(Puss)

Lämna mig inte Manne, inte utan att kämpa mer

Den tredje dagen och hoppet var mer sunt nu. Stämningen var fortfarande bättre och det gladda Eva. Hon hade fått en lätt brun hud och hade alla dessa dagar bara slappnat av och njutit. Hon hade också märkt att likt ett barn så åt Manne bättre när han såg henne äta, så varje måltid delade dom.

Hon låste upp dörren till deras rum och inne i rummet låg Manne. Eva hörde lätta andetag och stod stilla ett ögonblick, sedan drog något kallt om henne och hon gick snabbt fram till Mannes säng.

Manne, för i helvete, MANNE, VAKNA MANNE, SLUTA SLUTA, MAA-
AAAAAAAAAANNNNNNNNNEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEE!!!!!!!
AHHHHHHHHHAHAHAHAHHHHHHHHHAAAAAAAAAAAAA.

Eva skrek och vrålade, det var som att all hennes kropps symfonier tömde sig på varenda ton. Hon dunkade om och om igen på Mannes bröst, hårt. Ruskade honom. Hon kände att det knakade av hennes slag men Eva var någon annanstans. Någon greppade henne till slut och Eva lät sig själv försvinna.

Anna Wellroth Lång Milania, arvtagare av aska

*Mörkret i hennes egna drömmar
var fritt från skuggornas skepnader,
livlös blev hon buren bort från den skräck
nattens skog hade satt i hennes sinne.*

Varelsens svalka.

Om det var en fråga han ställde så hade hon inget svar.

För sitt inre såg hon lågorna.

Hennes fötter mot marken, rötter grep efter hennes nakna ben och små kvistar slog emot hennes kropp, rev upp hennes klänning och hennes skinn som om det inte fanns någon skillnad dem emellan. Svetten föll i hennes ögon, blandade sig med tårarna och fick dem att falla ner för hennes kinder, blanda sig med blodet i hennes öppna sår som trädens giriga grenar hade rivit upp i hopp om att få smaka hennes speciella smak. En ensam människa under deras mäktiga kronor, och de lutade sig närmare henne, försökte fånga henne, gjorde vad de kunde för att få henne att falla. Hennes fötter slog mot marken, bröt sig loss från de rötter som hoppfullt slingrade sig om hennes anklar, och hon rusade vidare. Bort från elden, bort från skriken, bort från minnena som vägrade lämna hennes öppna ögon, in i Skuggans mörka famn.

Månen sken ner mellan trädens kronor, lät mörkret komma till liv bortom dess svaga imitation av solarnas ljus, lät dem formas till varelser som iakttog henne, springandes genom skogen, lät dem smyga sig närmare mellan trädens stammar. I hennes ögonvrå anade hon dess konturer, deras blänkande vapen, deras lysande blick, och hon ville sluta sina ögon för att stänga dem ute. Hon ville skydda sig mot hoten, blodet och minnena men hennes ögon var vad som

höll henne upprätt, och hon kunde inte sluta dem, inte för ett ögonblick. Hon måste fortsätta. Minnena jagade henne.

Hennes ankel snärtade till, rötterna fick tag i henne och drog henne till marken, hon kunde höra skratten fyllda av hån och hunger då jorden fyllde hennes syn. Skuggorna sprang mot henne, månljuset kunde inte hålla dem på plats, och hennes kropp fylldes av behovet att fly, hon måste fortsätta. Fingrarna grävde i jorden, hennes händer fylldes av löv som vred sig i hennes grepp, försökte tränga sig in i hennes hud, vred sig under hennes kropp som levande kryp och kämpade för att få sin del av henne. Så länge sedan en människa ensam vandrat genom dessa trakter, och hon kände deras desperation. Med hela sin kropp kämpade hon för att komma upp, fortsätta framåt, bort från dem som jagade henne, skuggorna och alla deras allierade. Hennes fötter föll rätt mot marken, hon höll sitt huvud nere, blicken öppen och fortsatte springa. Endast vindarna kunde hålla hennes takt, men skuggorna, de som gömde sig bland trädens stammar och rötter, tog aldrig slut. Deras lovord fördes till hennes öron, skapade bilder i hennes sinne om vad som skulle hända om hon föll än en gång. De var beredda, redo att hugga henne, och hon kände hur trädens rötter mer enträget grep efter henne. Så nära att fälla sitt byte, så nära, och de skulle inte misslyckas igen. Vinden intalade henne det, de skulle aldrig ge henne upp. Smekandes runt hennes kropp försökte vinden styra henne, föra henne närmare de stup där de lovade henne en handling av barmhärtighet, utan det lidande som skuggorna skulle utsätta henne för när de fick tag i henne. När hon vägrade lyda, när hon vägrade lyssna till dess ord grep den tag i hennes kropp, hennes kläder, tvingade henne att välja den väg som redan blivit vald åt just henne. Försökte övertala henne ännu en gång.

Även genom dimman runt hennes sinnen kunde hon känna utmattningen brinna inom sig, hur hennes krafter för länge sedan tagit slut och det enda som höll henne kvar över marken var hennes mänskliga behov av att överleva. Hon tvingade sina ben att röra sig snabbare, men hon stapplade fram, hennes knän ville inte hålla upp hennes kropp, och träden kunde inte användas som hjälp till att hålla hennes utmattade kropp uppe. Skuggorna omkring henne log mot henne, vinden som inte tagit gott åt hennes avvisande slog mot hennes rygg och fick henne ner på sina knän. Hennes ögon, vidöppna med den skräck som fick henne att söka efter skydd, räddning, fann en mörk skepnad som, oberoende av allt omkring, närmade sig henne med steg som talade att denna varelse stod över skogens alla faror.

Med paniken fortfarande inbiten i hennes alla sinnen föll hon bakåt, försökte förgäves komma bort från detta som kunde vara både en räddare eller

hennes sista syn i denna värld, men skogens golv höll henne fast, löven klistrade sig mot hennes skinn och hennes händer och ben revs sönder mot fallna kvistar och rötter som vägrade släppa henne. Färgen var försvunnen ur natten, månljuset hade inte tillräckligt med makt för att hålla den kvar, och varelsen som böjde sig ner, nu bredvid hennes sargade kropp, hade förlorat alla färger utom dessa svarta nyanser som täckte skogen och de få reflektionerna månljuset kunde åstadkomma. Reflektioner som inte skulle skapas på en människas nakna skinn, och när denna hud rörde vid hennes lindrades den smärta elden hade lämnat då den smekt sig genom hennes vackra kläder. Utan kraft eller vilja att kämpa emot tillät hon sig att bli upplyft, in i varelsens famn utan att tänka på motstånd, och då hon vilade mot denna svalkande hud tillät hon även sin blick vila. Mörkret i hennes egna drömmar var fritt från skuggornas skepnader, och livlös blev hon buret bort från den skräck nattens skog hade satt i hennes sinne.

Mörkret var fyllt av dessa minnen, störde hennes vila, väckte henne, och hon kände detta skinn mot sin egen hud. Svalkande som en kylig vind, armarna som höll henne säkert mot varelsens bröst, och hon gjorde inget motstånd. Hon kröp närmare varelsens kropp, försökte få sitt eget skinn att röra vid hennes tills hela hennes hud hade svalnat. Men det var inte länge hon höll sig vaken, mörkret fanns alltid bakom hennes ögonlock, liksom minnena från de lågor och dessa skrik vilka var de sista minnena hon ägde.

Halvt i hennes dröm kände hon hur armarna spändes om henne, och hennes sinnen tappade kontrollen över verkligheten när världen vred sig runt henne, hon kände knappt när hennes fötter slog mot marken. Armarna höll hennes kropp upprätt, men när de släppte henne brände hennes hud som om lågorna etsats sig fast i hennes kött, och hennes torra hals stod inte ut med det sorliga gnyende hon inte kunde hålla tillbaka. Marken slog emot hennes kropp, och blod rann ur hennes mungipa när ett av smärta fyllt skrik försökte formas. Hon höll sina ljud inombords och försökte undvika smärtan genom att gömma sig i sig själv, lade sig i fosterställning och stängde sina ögon, skilde sig från sina sinnen. Snart rörde en hand vid henne, hennes muskler slappnade av då den svalkande känslan uppstod, om så bara på en del av hennes skinn. Då varelsen drog upp henne på fötter och höll henne kvar upprätt gjorde hon inget för att förhindra att hon blev ledd mot ett mål hon inte kände till. Hennes sinnen var fortfarande bortkopplade, om medvetet eller inte kunde hon inte riktigt säga, men hon gjorde inget för att få veta vad som hände omkring henne. Hon kunde endast fokusera på sina egna rörelser, hur hennes fötter

slog mot det hårda underlag hon blev ledd över, blodet som sakta rann över henne svedda ansikte. Det blodröda hon såg bakom sina ögonlock fick hennes minnen att framstå tydligare. Hon kunde känna hans hand om sin armlid, hon kunde höra hans röst, viskande fram ett skrik, bad om hennes skoning, att hon om någon skulle överleva. Ovetande kröp hon längre in under varelsens arm, sökte någon trygghet från det svalkande skinnet, armarna som höll hennes axlar. När saltan från hennes få tårar nådda de sår skogens grenar rivit upp över hennes kinder höll hon tillbaka sina ynkliga ljud av lidande, och försökte fokusera sina sinnen bort från smärtan. Ett steg till, solen som sken mot hennes stängda ögon skulle snart dö ut igen...

*

Rösten slog mot henne med en styrka hon inte kunde ha förutspått. Inom varelsens armar skakade hon, hennes sinnen uppmärksamma på någon varning ifall orden skulle uttalas igen. Hon förstod inte vad som sades, kunde inte höra orden i de ljud som formade dem, och förstod inte varför något ord skulle talas. Om det var till henne orden talades kunde hon inte utdöma, men om det var en fråga till henne så hade hon inget att svara med. Än var hennes ögon stängda, hennes hals fylld med smaken av blod då inget annat fanns att fukta den, men varelsens armar kunde delvis hålla den brännande smärtan på avstånd.

När rösten än en gång talade skälvde hela hennes kropp, den utmattning hon förtryckt släpptes lös och hon skulle ha fallit till sina fötter, om inte varelsen pressat henne mot sin egen kropp. Men hon tvingade sina läppar att forma de ord som begärdes, det svar hon inte kunde undanhålla från denna röst, och även om hon knappt förstod sina egna ord när de lämnade hennes läppar formades de ur hennes minne, den presentation hon höll för varje människa som fått tillåtelse att närma sig henne.

”Dotter och arvtagare till Artier, blivande beskyddare för Dalen och dess invånare, den äldsta dottern Milania...”

”Arvtagare av vad? Aska! Du utnämner dig till beskyddare av det hem du såg brinna, beskyddare av de lågor som ännu inte slocknat.”

Omedvetet pressade hon sitt huvud mot varelsens bröstskog, en handling hennes uppvaknade medvetande fann avskyvärd, men röstens djupa ton trängde igenom hennes hud, fick henne att glömma allt omgivande. Och svalkan mot hennes kinder trängde bort hennes fortfarande halvt avdomnade verklighetsuppfattning.

Men de talade ordens mening fick ett fäste inom henne, och hon kämpade inte emot när minnena strömmade in i hennes medvetande. Hennes ben förlorade känslan, och innanför hennes ögonlock kunde hon se sitt hem, de utspridda husen bland åkrar och vild grönska, de branta bergssidorna som omgav dem, och lågorna som girigt slickade i sig den enda värld hon kände. Hon hörde hur ord formades, ljudet av den röst som fick hennes kropp att vekna, men hon tolkade inte ordens innebörd. För sitt inre såg hon lågorna, över den djupa rösten hörde hon skriken, de desperata skriken från de enda människor hon någonsin känt. Inte ens då hon öppnade ögonen vägrade minnena att försvinna, och greppet om hennes kropp hårdnade då varelsen med det svalkande skinnet krävde att hon höll sig upprätt, även då hennes kropp inte kunde bära sin egen vikt.

Ord som vatten, vila, fick hennes kropp att stöta bort minnena och stadga sina ben, redo att gå till den källa från vilken hennes törst skulle släckas. Uppmärksammat försökte hon lyssna bortom den röst som hånat hennes minnen, efter något hennes förtvinade sinnen tolkade som porlande vatten, rent vatten att släcka hennes törst, hennes smärta. Hon märkte inte att rösten tystnade, det enda hon förstod var att porlandet växte i styrka, men då ett ringande, djupt ljud ekade mellan väggarna kunde hon inte hindra att kura ihop sig i varelsens famn, trycka sin egen kropp mot dennes skinn.

Emma Bladh

Tiden står still

*Hon avskydde när sånt där hände
när hon minst anade det.*

*Hon hade aldrig sagt till någon
att hon såg dom där sakerna.*

*När hon reste på sig fick hon syn på den,
en av varelserna.*

Hon sprang hela vägen hem.

Hon svängde precis ner mot den större gatan när hon kände en hastig ändring i atmosfären, det var som om luften gått ur gatan hon var på. Det kändes lite oväntat på en så solig dag men det kändes som om all färg i världen hade smält bort. Hon stannade till och tittade sig snabbt runt omkring. På andra sidan gatan fanns det en liten blomstrande park med stängsel runt om fast det var ingen där. På själva gatan syntes inga bilar eller cyklister till. I själva verket syntes inga andra människor till och när hon kom att tänka på det hade hon inte sett några andra människor sen den arga kunden gått sin väg. Hon stod stilla där hon hade stannat och känslan fanns fortfarande kvar, känslan av att hela världen var svartvit även fast hon såg alla färgerna. Det var som om hennes hjärna inte ville registrera nåt. Framför henne var det bara en vanlig gata i city, kantad med olika affärer varav dom flesta var stängda, det var trots allt tre på en söndag. Hon kände plötsligt en kort vindpust bakom sig vilket var väldigt märkvärdigt eftersom det var en helt vindfri dag. Hon suckade och kikade långsamt bakom sin vänstra axel. Där bakom henne framför hörnet hon precis kommit från stod det något oförklarligt. Det var som en liten människoliknande skugga med ofokuserade och klumpiga kanter. Huvudet, som var extremt

otympligt format, hade två små glipor som ögon, båda två klarvita. Den stod där precis vid hörnet och det verkade som den långsamt höll på att smälta, för kanterna var alldeles formlösa. Runt omkring den var en liten pöl med materia som redan hade runnit av. Dahlia stod stilla och iakttog varelsen som höll de grova armarna en liten bit ut över sidorna. Varelsen märkte nästan omedelbart henne och springorna till ögon blev märkbart större samtidigt som den vände sig emot henne. Hon vände sig om och varelsen började långsamt men säkert glida emot henne. Hon började backa undan utan att riktigt veta hur hon skulle reagera på situationen. Varelsen höll fortfarande på att glida emot henne och hon visste inte vad hon skulle göra.

En stund senare stod Dahlia lutad mot en vägg, flämtandes. Hon avskydde när sånt där hände. Det brukar alltid hända när hon minst anar det och varje gång blir hon lika förstörd. När det dessutom var en av de svaga som störde henne är det bara jobbigt, inte ens svårt. Hon strök håret bakom öronen och tittade sig omkring. Hon hade nästan lyckats springa tillbaka till butiken, faktum är att hon stod mitt emot den. Hon störde sig verkligen på när det hände, när de här varelserna dök upp. Dom som var som den hon hade sprungit ifrån gjorde nästan ingenting. Men ändå blev hon utfreakad varje gång det hände. De andra varelserna hänger efter henne och förföljer henne i några dagar tills de tröttnar. På sistone hade det börja hända lite för ofta. Hon hade aldrig sagt till någon att hon såg de här sakerna. Hon visste inte hur.

På kvällen satt Dahlia i en fätölj och stirrade blint in i väggen. Hon hade suttit och funderat hela dagen, ända sen hon slutade på jobbet. Hon visste inte om det var värt att ringa hem och få de jobbiga frågorna igen. Hennes föräldrar ville inte veta av konstigheter och det här var väl höjden av det. Dom hade alltid tyckt att hennes lillasyster var perfekt på alla plan. Hon själv var bara jobbig och i vägen. Det var väl därför de hade gått med på att hon skulle bo ensam i staden istället för att bo kvar hemma. Dahlia orkade oftast inte bry sig men det gjorde ont ändå. Men hon ville prata av sig och hon visste inte vem hon annars skulle prata med. Hon sträckte sig efter telefonen. ”Hej det är jag.”

Hon låg i sängen och han satt bredvid och strök henne över håret. ”Shh, det kan inte vara så dåligt.” Hon tittade upp mot honom med sorgsna ögon. ”Dom sa åt mig att inte ringa mer” ”Men det är din familj” ”Jag vet”

Anton suckade och tittade ner. ”Finns det nåt jag kan göra?” ”Nej.”

Hon satte sig upp och torkade bort tårarna. ”Men det är snällt av dig att

fråga. Och tack för att du kom över när jag ringde.” ”Inga problem, vad är vänner till för?”

Dahlia skrattade till och han log mot henne. ”Se där ja. Allting blir mycket bättre bara man ler.” ”Ibland, kanske. Vad vill du göra?” ”Vet inte, men får jag bara fråga... Vad var det du skulle prata med dina föräldrar om?” ”Det är så svårt att förklara.” ”Du kan väl försöka?” ”Det är bara en väldigt konstig sak som har hänt på sistone. Du kommer inte att tro mig” ”Men lägg av, det kommer jag göra.” ”Nej, det kommer du inte. Jag menar till och med jag har svårt att tro det.” Anton skakade roat på huvudet. ”Det kommer jag. Kom igen, berätta.”

”Jag ser... saker.” ”Saker?” ”Saker... varelser som ingen annan gör.”

Dahlia hade haft svårt att övertala Anton att inte berätta för någon. Han tyckte att hon borde gå och träffa någon att prata med men det tyckte inte hon. Det kändes inte som en bra ide att helt på allvar säga till någon hon inte känner att hon ser saker som ingen annan ser. Dom kommer ju tro att hon är galen. Men tills slut fick hon honom att lova att inte berätta.

Det var andra gången som hon berättat för någon om det här. Lyckligtvis hade det gått bättre den här gången då Anton har en förmåga att verkligen lyssna. Hennes föräldrar tyckte att det var pinsamt och bad henne att aldrig dra upp det igen. Och det hade hon inte gjort förrän nu. Dahlia suckade och bet bort en bit av nageln. Hon satte sig i sängen och drog fram en bok och började läsa.

*

Hon var i ett avlångt rum som verkade räcka i all oändlighet.

Hon tyckte det hela var nästan skönt även om hon fortfarande såg små glimtar av dom i ögonvråerna. När hon vände sig om var dom alltid borta och gillade känslan att nästan vara normal. Hon var nu på väg till jobbet för att säga upp sig, i alla fall för ett tag. Hon hade nu börjat fundera på att ta upp skolan igen och se till att hon gick ut både grundskolan och gymnasiet. Hon visste inte riktigt om hon verkligen ville det och ville därför sluta för att tänka ut saker och ting ordentligt. Hon visste att Martin skulle bli lite upprörd över det hela men hon visste att han skulle förstå. Det gällde trots allt skolan.

Hon hade nu slutat från jobbet och satt på en parkbänk i närheten. Hon hade haft svårt att säga det hon skulle till Martin men tills slut gick det och han för-

stod precis. Han hade sagt åt henne att hon alltid skulle få jobb hos honom när hon behövde det. Dahlia hade lett när hon hörde det, dom hade varit mer som vänner när hon arbetade hos honom och så skulle det nog förbli. Solen sken starkt och man kunde verkligen känna att sommaren var på väg. Ändå kunde hon inte slappna av. Hon kunde fortfarande se de mörka skuggorna i ögonvrån. Faktumet att hon inte riktigt kunde se dom gjorde att hon blev miss-tänksam, det var som om de väntade på något. Hon kände sig riktigt spänd och beslutade sig för att gå hem. När hon reste på sig fick hon syn på den, en av varelserna. Den här var en av de starka som hade kommit fram. Den var precis utanför parken och stod bara där och betraktade henne. Hon stirrade argt tillbaka och den hånlog mot henne. Den började gradvis försvinna och tillslut försvann den helt. Hon sprang hela vägen hem.

Dahlia stod stilla i ett övergivet hus. Hur hon hade kommit hitt visste hon inte men det kändes som hon hade varit här förut. Hon befann sig på övervåningen i ett mindre sovrum och hon tittade sig i spegeln som hängde på väggen. Den var gigantiskt stor och extremt överdrivet praktig. Den var lätt längre än henne och överst på den var det en liten kerub som lättsamt blickade ut. Hon gick fram till dörren och skulle precis öppna den när ett otroligt skarpt ljud hördes. Ljudet trängde in överallt och Dahlia knäböjde i smärta samtidigt som hon höll för öronen. Lika plötsligt som det började så slutade det. Hon halvlåg kvar på golvet och flämtade. ”Vad var det där?” Ett knarrande hördes och sovrumsdörren gick upp. Hon reste sig upp och gick ut i korridoren. ”Hallå?” Det var ingen där ute men det var ett konstigt rött sken och luften kändes så mycket varmare. Dahlia gick ut till trappan och såg att nästan hela bottenvåningen brann. Luftvågen från elden var så intensiv att hon backade undan. Hon visste att hon var tvungen att komma ur huset och hon sprang snabbt till närmaste dörr. Den var låst så hon provade den längst bort. Den var öppen och hon kom in i det största sovrummet. Det fanns det en glasdörr som ledde ut till balkongen, som självklart var låst. Hon sprang fram till byrån och letade igenom den efter nyckeln. Samtidigt kunde hon känna värmen komma närmre och hon hörde hur den fräste lite längre bort. Hon började bli panikslagen nu och hon tog tag i en stol och körde igenom den i glasdörren. Elden var i dörröppningen nu.

Hon bröt bort dom vassaste glasbitarna med stolen och gick ut på balkongen. Elden brann fortfarande. Nedanför var det en grusvägg men hon visste att hon inte hade nåt val. Hon steg upp på det breda balkongräcket och hoppade.

Lyra Ekström Lindbäck

Föreskrifterna

*Det är viktigt att veta vart man ska vända sig.
Man har rätt till information men inte av alla sorter.
Man kan ta upp problemet i sin grupp.
Om man har svårt att hitta ska man säga till.
Man ska fråga tills man förstår.
Det finns även kartor
för att visa hur man ska gå eller åka.*

Mycket är viktigt.
Men ibland kan saker förhindra.
Då är det viktigt att veta
vart man ska vända sig.

Konsultativa Nämnden arbetar för en omgivning
som tänker på att människor ska vara
och leva på alla sätt.
Alla bör tänka på vad som påverkar
innan man fattar beslut.
Man ska arbeta efter vad som är rätt
och vad man har lärt sig.

Inom kort
kommer alla att kunna läsa Föreskrifterna.
Innan det är möjligt
skapar man provisoriska böcker och webbplatser
där föreskrifterna finns i korthet.

Föreskrifterna gäller alla.
Det är viktigt att läsa dem
innan man fattar beslut
handlar
eller orsakar.
Om man tänker ringa eller maila
ska man läsa Föreskrifterna först.

Förstår man inte exakt
vad vissa begrepp syftar till
kan man använda Ord- och uttrycksförklaringen.
Den finns längst bak i texten.

Man har rätt till information
men inte av alla sorter.
Vanliga ska inte veta
sådant som Konsultativa Nämnden håller hemligt.
Papper och handlingar
förvaras säkert
så att man inte kommer åt.

Det finns tillräckligt med papper att läsa ändå.

Det kan kännas
att följa alla regler samtidigt.
En prioriteringsordning finns
för att göra det lättare.
I prioriteringsordningen står alla regler i en ordning
med de viktigaste reglerna.

Alla borde lära sig mer.
Om alla visste
skulle intresset öka.

Konsultativa Nämnden bestämmer hur.
Konsultativa Nämnden ger olika uppdrag.
Ett uppdrag kan vara
att man ska ta reda på om det är bra eller dåligt.
Efter ett uppdrag skriver man om det
i böcker eller på webbplatser.

Ett uppdrag kan vara mycket.

Ibland finns det uppdrag
som inte verkar vara.
Men om de inte genomförs
kan problem uppstå.

För att hålla ordning
på vad som måste göras
och sådant som man ska åtgärda senare
finns en handlingsplan.
Handlingsplanen gäller.
Den är tydlig.
Den berättar vad som måste göras
hur det ska göras
och i vilken ordning.
Den berättar vem som är ansvarig.

*

Andra påverkas.

När man är
ska man inte låtsas vara
någon annan än sig.
Andra kan ta det på allvar
bli arga och kanske hota en
eller börja prata om sex.
Det viktigaste är att man använder sunt förnuft
och inte säger sådant
som man inte skulle ha sagt annars.

Om man står för nära folk
kan de bli rädda.
Man ska stå en bit ifrån.

Man kan prata om omgivningen.
Man kan prata om samhället.
Man kan prata om varandra,
om gruppen
eller om saker som förekommer och påverkar.

Om man står för nära någon
kan den personen bli rädd
och börja ringa och maila i panik.

Ibland kan det hjälpa
att ta ett steg bakåt och skratta.

Det är viktigt att hitta rätt grupp.

Det finns olika sätt
att delta.

Det finns olika roller och förhållningssätt.

Om man inte vet vem man är
kan man fråga sin grupp.

”Du är ju Kalle
en schysst och rolig kompis”
svarar gruppen.

Man kan göra mycket roligt.
Man ska tänka två gånger
innan man byter bort en bra grupp.

Om någon är dålig
ska man inte störa.
Hjälp hindrar personen från att ta eget ansvar.

”När jag var dålig
kom någon och körde över mig.
Jag behövde inte bry mig om min situation.
Jag minskade.”
Så här säger en person
som tidigare varit dålig.
På samma sätt har många andra blivit mindre
för resten av livet.

När man själv är dålig
är det viktigt att ta ansvar.
Man kan säga
”nej, stör mig inte nu”.

Privatliv
behöver inte betyda att man är helt ensam.
Det är nyttigt att träffa andra
som är i samma.
Man kan också må bättre
av att sköta om och tänka på.

Man kan hantera sin situation bättre
om man orkar skratta.
Man kan ringa eller maila
för att få fler råd.

På sjukhuset tar de hand om
personer som blivit dåliga.
Behöver anhöriga stanna på sjukhuset över natten
finns väntrum med stolar.

Om något har gått sönder
ska man anmäla snart.
Annars kanske man inte får ersättning
för det man förlorat.

Bara för att man har kommit ut från sjukhuset
är inte allt bra.

Första tiden efter diagnosen
kan det kännas extra jobbigt.
Ingen omkring förstår
och det finns även andra problem
som kan uppkomma.
Det är viktigt att man känner till rättigheter.

*

Avbrott verkar obehagliga.
Man kan få klåda, värk och skav.
Man kan fråga sig själv:
”är detta naturligt?”
Avbrottet kan drabba gruppen
omgivningen
eller i värsta fall hela samhället.

Om avbrottet inte går över
är det viktigt att söka hjälp.
Det går att återställa.

Det kan vara slumpen.
Men ibland finns någon att anklaga.

Vet man vem som är skyldig
måste man ringa eller maila.
Den skyldiga straffas.

Ibland blir det för mycket.
Man gråter.
Då är det viktigt att man väntar
innan man ringer eller mailar.

När man är upprörd
uttrycker man sig inte som man vill.
Man överdriver.
Det kan vara svårt för en telefonist
att ge användbara råd
till någon som bara snyftar och skriker.

Innan man ringer eller mailar
är det viktigt att förbereda sig.
Man kan göra en mind-map
eller en lista
eller en matris.

Man måste fråga sig
om det man vill maila eller ringa om
verkligen är viktigt.
Det kanske är något som drabbar alla.
Det kanske är något som man vet att ingen kan.
Då ska man låta bli.

Det räcker inte med att uppge källa
när man ringer eller mailar.
Man måste också berätta
när
var
varför
och hur
man har fått informationen.

Det är svårt för de som svarar
att hjälpa och förklara
om de sökande uttrycker sig dåligt.

FRYSHUSET
GYMNASIUM